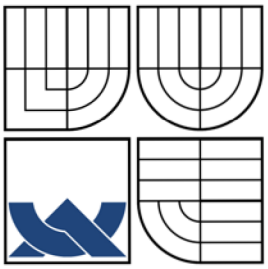

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

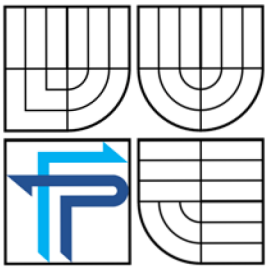

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

ÚSTAV EKONOMIKY (ÚE)

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

INSTITUT OF ECONOMICS

FINANCOVÁNÍ PROJEKTU Z EVROPSKÝCH FONDŮ V MĚSTĚ POPRADĚ

FINANCING PROJECT FROM EUROPEAN FUNDS IN CITY POPRAD

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE **Bc. KAMILA GRIGUŠOVÁ**
AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE **Doc. Ing. ALENA KOCMANOVÁ, Ph.D.**
SUPERVISOR

BRNO 2007

Anotace

Diplomová práce popisuje strukturu cílů a podmínek využití strukturálních fondů. Vlastní zpracování je zaměřené na jejich aplikaci v praxi, která obsahuje návrh projektu pro město Poprad, v oblasti cestovního ruchu.

Klíčová slova

regionální politika, strukturální fondy EU, strukturální politika, projekt, Evropská unie, cestovní ruch

Annotation

This Master's thesis describes the goals of the structural funds and the conditions of their use. It also deals with their applicability in practices and suggests the project on tourist trade for the town Poprad.

Key words

regional politics, structural funds of the EU, structural politics, project, European Union, travel movement

Bibliografická citace

GRIGUŠOVÁ, K., *Financování projektu z evropských fondů v městě Popradě.* Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2007. 78 s. Vedoucí diplomové práce Doc. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne..... .....

podpis

Poďakovanie

Ďakujem vedúcej diplomovej práce Doc. Ing. Alene Kocmanovej Ph.D. za odborné vedenie a pomoc pri spracovaní mojej diplomovej práce.

Za pomoc ďakujem pracovníčke mestského úradu v Poprade, Mgr. Petre Závackej a Ing. Štefanovi Závackému. Za cenné praktické poznatky a skúsenosti, ktoré som vo svojej diplomovej práci využila, ďakujem Ing. Monike Litavcovej, Marte Kurpašovej a Mgr. Dane Plučinskej.

OBSAH

1 ÚVOD **8**
2 CIEĽ DIPLOMOVEJ PRÁCE A METÓDY **10**
3 TEORETICKÉ POZNATKY Z EURÓPSKYCH FONDOV **12**
3.1 Európska únia **12**
3.2 Regionálna politika a politika hospodárskej a sociálnej súdržnosti **13**
3.3 Ciele štrukturálnej politiky **15**
3.3.1 Konvergencia 15
3.3.2 Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť 16
3.3.3 Európska teritoriálna spolupráca 17
3.4 Štrukturálne fondy **18**
3.4.1 Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) 19
3.4.2 Európsky sociálny fond (ESF) 20
3.5 Kohézny fond **20**
3.5.1 Rozpočet Kohézneho fondu 21
3.5.2 Kohézny fond na Slovensku v rokoch 2007-2013 21
3.6 Slovensko a štrukturálne fondy **22**
3.7 Národný strategický referenčný rámec na roky 2007 – 2013 ..... **24**
3.7.1 Horizontálne priority 25
3.7.2 Zoznam operačných programov a prioritných osí 27
3.7.3 Regionálny operačný program 30
4 ANALÝZA FINANCOVANIA MESTA POPRAD **31**
4.1 Charakteristika mesta Poprad **31**
4.1.1 SWOT analýza mesta Poprad 33
4.1.2 Vízia, ciele a úlohy mesta Poprad 35
4.2 Analýza súčasného stavu financovania projektov **37**
4.2.1 Analýza úspešných projektov podaných v roku 2003 37
4.2.2 Analýza úspešných projektov podaných v roku 2004 40
4.2.3 Analýza úspešných projektov podaných v roku 2005 44
4.2.4 Analýza úspešných projektov podaných v roku 2006 45
4.3 Prínos realizovaných projektov v rokoch 2004 – 2006 ..... **47**

5 VYUŽITIE EURÓPSKYCH FONDOV V MESTE POPRAD 50
5.1 Charakteristika mestského informačného centra v Poprade 50
5.2 Základné charakteristiky projektu 52
5.2.1 Vymedzenie problému a jeho príčin 52
5.2.2 Špecifické ciele projektu 55
5.2.3 SWOT analýza 57
5.3 Logický rámec projektu 58
5.4 Podrobný popis jednotlivých činností 61
5.5 Plánovanie 64
5.5.1 Časový plán 65
5.6 Financovanie 65
5.6.1 Tvorba rozpočtu 66
5.7 Očakávaný prínos a doporučenie k realizácii projektu 68
ZÁVER 70
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV 71
INTERNETOVÉ ZDROJE: 71
ZOZNAM TABULIEK 74
PRÍLOHY 75

1 ÚVOD

Vstupom do Európskej únie sa Slovensko zaradilo do spoločenstva vyspelých krajín, ktoré už mali možnosť pocítiť výhody aj nevýhody európskej integrácie. Jedným z najdôležitejších z cieľov Európskeho spoločenstva je postupné vyrovnávanie ekonomickej nerovnováhy medzi členskými štátmi a ich jednotlivými regiónmi. Regionálna politika Európskej únie má významné postavenie v rámci celkovej politiky EÚ, čo sa odráža pri vynakladaných finančných prostriedkoch na zabezpečenie týchto cieľov. Z dlhodobého hľadiska sa radí na druhé miesto, hneď za agrárnu politiku. Jej pozícia vyplýva z formulácie cieľov európskej integrácie, ktoré si Európske spoločenstvá uložili už vo svojich zakladateľských zmluvách. Štrukturálne fondy, ako nástroj regionálnej politiky, sú smerované do jednotlivých oblastí, ktoré podporujú harmonický a vyvážený rozvoj regiónov, znižovanie nezamestnanosti a rozvoj ľudských zdrojov, znižovanie regionálnych disparít, ochranu životného prostredia a zabezpečenie rovných príležitostí pre mužov a ženy.

Slovenská republika vstupuje do druhého programového obdobia 2007-2013 s niekoľkonásobne vyššími zdrojmi financií z Európskej únie pre štrukturálne fondy a Kohézny fond v porovnaní s predchádzajúcim obdobím rokov 2004 - 2006. To si vyžaduje nadviazanie na skúsenosti z predchádzajúceho programového obdobia, ale zároveň aj vysoko koordinovaný prístup zo strany SR. Pre zvýšenie úspechu čerpania európskych fondov by mali aj koneční prijímatelia finančnej pomoci nadviazať na skúsenosti z minulého programového obdobia.

Jedným z čiastočných cieľov diplomovej práce bola analýza doterajšieho čerpania finančných prostriedkov z Európskej únie v meste Poprad, ktorá poskytne možnosť vytvoriť si obraz o využívaní štrukturálnych fondov v období 2003 – 2006. Zámerom diplomovej práce bolo napísať návrh, ktorého realizácia by pomohla mestu v postupnom zvyšovaní životnej, ekonomickej a kultúrnej úrovne mesta a jeho občanov. Pojem cestovného ruchu sa opakovane objavuje v programových materiáloch mesta, no doposiaľ je málo konkrétnych výstupov. Napriek tomu, že každoročne v meste pribúdajú služby cestovného ruchu, chýba tejto oblasti koncepcia nielen na úrovni

mesta a regiónu ale zdá sa, že aj na úrovni štátu. Poprad a podtatranský región celé desaťročia usiluje o rozvoj oblasti cestovného ruchu, ale výsledok nezodpovedá proklamovanej snahe. Problematika je tak široká, že doposiaľ sa dosiahli iba čiastkové úspechy.

Mojou diplomovou prácou poukazujem na nedostatky v základných programových materiáloch mesta. Svoju pozornosť som upriamila na mestské informačné centrum ako inštitúciu, ktorá je prostredníkom medzi mestom a jeho návštevníkmi. Po stručnej analýze činnosti MIC som spracovala návrh projektu, ktorý je orientovaný na zlepšenie jeho pôsobnosti.

2 CIEĽ DIPLOMOVEJ PRÁCE A METÓDY

Cieľom diplomovej práce je spracovanie návrhu projektu financovaného z európskych fondov, pre mesto Poprad. V mojom návrhu je zámer **dlhodobého zvyšovania ekonomickej a kultúrnej prosperity mesta.**

Jedným z čiastkových cieľov je zhodnotenie a zhrnutie financovaných projektov v meste Poprad za sledované obdobie. Z výsledku analýzy som sa zamerala na oblasti, ktoré boli v čerpaní európskych fondov najúspešnejšie. Z programových materiálov mesta som si vybrala tému cestovný ruch, na základe ktorého som spracovala návrh projektu.

Ku splneniu cieľa diplomovej práce som vypracovala nasledujúce tri časti:

V prvej časti som sa zamerala na teoretickú stránku štrukturálnych fondov a zdôraznila som skutočnosti, ktoré sú podstatné k pochopeniu regionálnej politiky a využívania jej nástrojov – štrukturálnych fondov. Objasnila som pojem národný strategický referenčný rámec, obsah jeho častí a stručne som charakterizovala jednotlivé operačné programy. Ako podklad mi poslúžil návrh tohto materiálu, ktorý je v procese jeho schvaľovania.

V druhej časti mojej práce som sa zamerala na analýzu podaných projektov v meste Poprad v rokoch 2003 – 2006. Ku každému projektu som napísala krátku charakteristiku a to: cieľ projektu, jeho umiestnenie, financovanie a prínos. V tejto časti som vychádzala z dokumentov mesta Poprad.

V tretej časti som na základe požiadaviek projektového manažmentu definovala problém činnosti MIC, jeho príčiny a navrhla som jeho riešenie. Návrh projektu z oblasti cestovného ruchu v programovom období patrí pod Európsky fond regionálneho rozvoja. V mojom návrhu je zámer **dlhodobého zvyšovania ekonomickej a kultúrnej prosperity mesta.**

V diplomovej práci som použila analýzu vybraných údajov a syntézu údajov z literárnych zdrojov. Pre vyvodenie záverov z analýzy podaných projektov som postupovala komparáciou údajov za jednotlivé obdobia. Pre stanovenie záverov som tiež použila metódy indukcie a dedukcie. Tieto metódy spolu úzko súvisia. Indukciou dospievame na základe skúmania jednotlivých javov praxe k teoretickým zovšeobecneniam, naopak teoretické závery si dedukciou overujeme v praxi.

3 TEORETICKÉ POZNATKY Z EURÓPSKYCH FONDOV

3.1 Európska únia

Európska únia (EÚ) je jedinečné zoskupenie 27 demokratických štátov Európy, ktoré sa dobrovoľne spojili do politického a ekonomického spoločenstva na dosiahnutie spoločných cieľov. Európska únia by sa dala tiež charakterizovať ako spoločenstvo hodnôt a solidarity, v ktorom silnejšie krajiny podporujú slabšie. Cieľom EÚ je budovanie spoločného kultúrneho priestoru (kultúrnych regiónov a kontinentu hodnôt) je významným predpokladom zvyšovania globálnej konkurencieschopnosti.

Poslanie a ciele EÚ:

- Podpora ekonomického rozvoja vytvorením hospodárskej únie bez hraníc a menovej únie zavedením jednotnej meny EUR
- Stabilné a vyvážené obchodné vzťahy a zaručenie voľnej súťaže
- Postupné vyrovnávanie ekonomickej nerovnováhy medzi členskými štátmi a jednotlivými regiónmi
- Ochrana práv a záujmov členských štátov zavedením ručenia únie
- Spolupráca v oblasti práva a vnútornej politiky
- Rozširovanie o nových členov, predovšetkým o štáty východnej Európy
- Pomoc rozvojovým štátom
- Zachovanie mieru a slobody jednotnou obrannou politikou
- Zlepšenie životných a pracovných podmienok obyvateľov, spolupráca v sociálnej oblasti
- Podpora historických a kultúrnych osobitostí členských krajín

3.2 Regionálna politika a politika hospodárskej a sociálnej súdržnosti

Cieľom regionálnej a hospodárskej politiky Európskej únie je vyrovnávanie existujúcich disparít medzi ekonomickou a sociálnou vyspelosťou jednotlivých členských krajín a ich regiónov. Podpora rozvoja regiónov a štrukturálnych zmien z dlhodobého hľadiska smeruje k sociálnym a hospodárskym premenám [1]. Európska únia si už vo svojich zakladateľských dokumentoch vytýčila ako jeden z hlavných cieľov, rovnomerný hospodársky rozvoj a postupné odstraňovanie rozdielov ekonomickej úrovne jednotlivých regiónov. Krajiny východnej a strednej Európy, zaostávajú za pôvodnými členskými krajinami, výkonnosťou ekonomiky, produktivitou práce, reštrukturalizáciou a modernizáciou priemyslu [3].

Regionálna politika Európskej únie má významné postavenie v rámci celkovej politiky EÚ, čo sa odráža pri vynakladaných finančných prostriedkoch na zabezpečenie týchto cieľov. Z dlhodobého hľadiska sa radí na druhé miesto, hneď za agrárnu politiku. Jej pozícia vyplýva z formulácie cieľov európskej integrácie, ktoré si Európske spoločenstvá uložili už vo svojich zakladateľských zmluvách. Regionálny rozvoj je predstavovaný komplexom procesov, ktoré prispievajú k pozitívnym zmenám v sociálne ekonomickej situácii regiónu [3].

Niceská zmluva[1], v článku 1 uvádza: „…Únia je založená na Európskych spoločenstvách, doplnených politikami a formami spolupráce, zavedenými touto zmluvou. Jej úlohou je utvárať medzi členskými štátmi a medzi ich národmi vzťahy, v ktorých sa prejavuje súdržnosť a solidarita…“

V článku 2: „…Únia si stanoví nasledujúce ciele:…podporovať hospodársky a sociálny pokrok a vysokú úroveň zamestnanosti a dosahovať vyvážený a udržateľný rozvoj, zrejme vytvorením priestoru bez vnútorných hraníc, posilňovaním hospodárskej a sociálnej súdržnosti a zavedením hospodárskej a menovej únie, v konečnom dôsledku zahrnujúcu v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy jednotnú menu…“.

[1] Niceská zmluva pozmeňujúca Zmluva o Európskej únii, Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev a niektoré súvisiace akty, 2001/C 80/01. Podpísaná 26. februára 2001, do platnosti vstúpila 1. februára 2003

Európska únia prevádza regionálnu politiku na niekoľkých úrovniach:

- **Nadnárodnej úrovni** (regionálna politika realizovaná priamo)
- **Národnej úrovni** (silne diferencovaná regionálna politika uskutočňovaná jednotlivými členskými krajinami, postupne však zdieľajúca niektoré spoločné pravidlá)
- **Regionálnej úrovni** (vo väčšine krajín, dlhodobo posilňovaná)

Európska únia využíva pri delení na územné štatistické jednotky, tzv. NUTS[2]. Klasifikáciu členenia územia zaviedol v roku 1988 Európsky štatistický úrad. Je určená predovšetkým pre potrebu regionálnej politiky, na základe ktorej je podľa jednotlivých cieľov poskytovaná pomoc z štrukturálnych fondov. Ďalej je využívaná pre potrebu regionálnych štatistík členských štátov a na analyzovanie rozborov ekonomických ukazovateľov v jednotlivých regiónoch a následné vyhodnocovanie zásahov regionálnej politiky. Pre účely regionálnej a štrukturálnej politiky je dôležité členenie NUTS 2.

Klasifikácia NUTS je členená na päť úrovní [11]:

NUTS 1 – územie štátu (Slovenská republika)
NUTS 2 – oblasť regiónov súdržnosti (4 štatistické územné jednotky)
NUTS 3 – kraje (8 samosprávnych krajov)
NUTS 4 – okresy (79 okresov)
NUTS 5 – obce (2883 miest a obcí)

[2] Skratka NUTS pochádza z francúzskeho názvu *Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques*.

Realizácia štrukturálnej politiky vyplýva z nasledujúcich princípov [13]:

- **Zásada koncentrácie úsilia**. Presadzovanie rovnakých cieľov v rámci regionálnej politiky musí byť zosúladené na všetkých úrovniach riadenia. Takýmto spôsobom budú prostriedky EÚ využívané účelne a efektívne.

- **Princíp partnerstva**. Vyžaduje, aby sa koneční príjemcovia – regióny podieľali v čo najväčšej miere na spolufinancovaní projektov.

- **Princíp plánovania a programovania**. Kladie sa dôraz na komplexný prístup k riešeniu problémových regiónov, v čo najširších priestorových a časových súvislostiach.

- **Princíp priebežného sledovania a vyhodnocovania** uskutočnených opatrení a celkovej efektívnosti vynaložených prostriedkov.

- **Princíp doplnkovosti**. Určuje, že vynaložené finančné prostriedky zo spoločného rozpočtu EÚ, majú iba dopĺňať ostatné verejné výdaje a nie ich nahradzovať. Členské štáty nemôžu využívať prostriedky štrukturálnych fondov EÚ ako náhradu vlastných rozpočtových výdavkov.

3.3 Ciele štrukturálnej politiky

Zámery štrukturálnej politiky [2] pre roky 2007 – 2013 sú obsiahnuté do troch cieľov:

3.3.1 Konvergencia

Regióny, oprávnené plniť cieľ konvergencie sú tie, ktoré nedosahujú 75% priemernej výšky HDP krajín Európskej únie. Výstupom tohto cieľa je podpora rastu faktorov, ktoré napomáhajú skutočnej konvergencii najmenej rozvinutých členských štátov a regiónov. Tento cieľ sa dotýka 17 členských štátov s 84 regiónmi a 154 miliónmi obyvateľov.

Zároveň zahrňuje ďalších 16 regiónov so 16,4 miliónmi obyvateľov, ktorých výška HDP je iba mierne nad limitom stanoveným na základe štatistických údajov. Suma, ktorá je vyčlenená **v rámci cieľa Konvergencia, dosahuje výšku 251,1 miliardy EUR, čo predstavuje 81,5 % celkovej sumy** a delí sa takto: 189,6 miliardy EUR na regióny zahrnuté do cieľa Konvergencia, pričom 12,5 miliardy EUR je určených na regióny postupného začlenenia a 61,6 miliardy je vyčlenených na Kohézny fond, ktorý môže využívať 15 členských štátov

Tabuľka č. 1: Rozdelenie krajín podľa výšky HDP na osobu oproti priemeru EÚ 25

Viac ako 50%	51%-75%	76% - 100%	101% -126%	126% a viac
Litva Lotyšsko Poľsko	Česká republika Maďarsko Malta Portugalsko Estónsko Slovensko	Cyprus Grécko Slovinsko Španielsko	Rakúsko Belgicko Nemecko Dánsko Fínsko Francúzsko Taliansko Holandsko Švédsko Spojené kráľovstvo	Írsko Luxembursko

Zdroj: Pracovný dokument o úlohe a účinnosti kohéznej politiky 2007

3.3.2 Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

Ostatné regióny s HDP nad 75 % HDP spadajú pod cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, ktorý je zameraný na posilnenie konkurencieschopnosti regiónov a ich zatraktívnenie, ako aj na podporu zamestnanosti, a to dvoma spôsobmi.

Prvý spôsob sa zakladá na rozvojových programoch, ktoré pomôžu regiónom počítať s hospodárskymi zmenami a podporovať ich prostredníctvom inovácií a podpory znalostnej spoločnosti, podnikania, ochrany životného prostredia a zlepšenia ich dostupnosti [15] .
Druhý spôsob je zameraný na podporu vytvárania nových a kvalitnejších pracovných miest prispôsobením pracovnej sily a investíciami do ľudských zdrojov.

Z 27 členských štátov bude oprávnených čerpať finančné prostriedky celkovo 168 regiónov so 314 miliónmi obyvateľov. Medzi nimi je 13 regiónov s 19 miliónmi obyvateľov, ktoré sú oblasťami postupného začlenenia a pre ktoré sú určené osobitné finančné príspevky na základe ich pôvodného zaradenia medzi regióny cieľa 1. **Výška 49,1 miliárd EUR, z ktorých 10,4 miliardy je určených pre regióny postupného začlenenia, tvorí sotva 16 % celkovej výšky príspevkov.** Tento cieľ sa týka regiónov v 19 členských štátoch.

3.3.3 Európska teritoriálna spolupráca

V rámci tretieho cieľa **„Európska teritoriálna (územná) spolupráca** sa má dosiahnuť posilnenie:

- cezhraničnej spolupráce prostredníctvom spoločných miestnych a regionálnych iniciatív
- transnacionálnu spoluprácu s cieľom integrovaného územného rozvoja
- interregionálnu spoluprácu a výmenu skúseností

Tento cieľ sa dotkne 181,7 miliónov Európanov žijúcich v prihraničných regiónoch (37,5% všetkých obyvateľov EÚ), pričom všetky regióny EÚ a ich obyvatelia budú pokrytí jedným z 13 súčasných transnacionálnych spolupracujúcich území. **Pre cieľ je určených 8,723 mld. EUR (2,5% rozpočtu)** a tieto prostriedky sa delia nasledovným spôsobom: 6,44 mld. EUR pre cezhraničnú spoluprácu, 1,83 mld. EUR pre transnacionálnu a 445 miliónov pre interregionálnu spoluprácu. Tento cieľ vychádza zo skúseností iniciatívy Spoločenstva „INTERREG“.

3.4 Štrukturálne fondy

Nástrojmi regionálnej politiky Európskej únie sú štrukturálne fondy [7]. Napriek tomu, že všetky štrukturálne fondy pôsobia spoločne, každý má svoje špecifické tematické oblasti. Európska únia v období rokov 2000-2006 fungovala zo štvoricou týchto fondov. Po určitých zmenách sa dva z nich (poľnohospodársky a nástroj pre rybolov) modifikovali a presunuli pod iné politiky, a preto hovoríme už len o dvoch štrukturálnych fondoch, ktoré spolu s Kohéznym fondom primárne podporujú rozvoj regiónov.

Tabuľka č. 2: Porovnanie štruktúry cieľov a nástrojov kohéznej politiky 2000 -2013

<table>
<tr><td colspan="2">2000 – 2006</td><td colspan="2">2007 – 2013</td></tr>
<tr><td>Ciele</td><td>Finančné nástroje</td><td>Ciele</td><td>Finančné nástroje</td></tr>
<tr><td>Kohézny fond</td><td>Kohézny fond</td><td rowspan="2">Konvergencia a konkurencie schopnosť</td><td rowspan="2">Kohézny fond
ERDF
ESF</td></tr>
<tr><td>Cieľ 1</td><td>ERDF
ESF
EAGGF – Guidance EFIF</td></tr>
<tr><td>Cieľ 2</td><td>ERDF ESF</td><td rowspan="2">Regionálna konkurencie schopnosť a zamestnanosť
a) regionálna úroveň
b) národná úroveň: Európska stratégia zamestnanosti</td><td rowspan="2">ERDF
ESF</td></tr>
<tr><td>Cieľ 3</td><td>ESF</td></tr>
<tr><td>INTERREG</td><td>ERDF</td><td rowspan="4">Európska teritoriálna spolupráca</td><td rowspan="4">ERDF</td></tr>
<tr><td>URBAN</td><td>ERDF</td></tr>
<tr><td>EQUAL</td><td>ESF</td></tr>
<tr><td>LEADER +</td><td>EAGGF – riadiaca sekcia</td></tr>
<tr><td>Rozvoj vidieka a reštrukturalizácia sektora rybolovu mimo Cieľ 1</td><td>EAGGF – riadiaca sekcia EFIF</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>9 cieľov</td><td>6 nástrojov</td><td>3 ciele</td><td>3 nástroje</td></tr>
</table>

Zdroj: Silberg 2003, Eurpean Commision 2004

Štrukturálne fondy nefinancujú individuálne projekty, ale viacročné programy regionálneho rozvoja, ktoré spoločne pripravujú regióny, členské štáty a Európska komisia. Programy sú pripravené podľa spoločných východísk navrhnutých Európskou komisiou ako pre celok.

Príspevky do týchto fondov od začiatku 90. rokov výrazne vzrástli: z 8 miliárd EUR ročne v roku 1989, na 32 miliárd EUR v roku 1999. Pre roky 2000 až 2006 bolo na všetky štyri štrukturálne fondy vyčlenených spolu až 195 miliárd EUR (v cenách roku 1999), nové programové obdobie 2007 - 2013 už kalkuluje s 277,703 mld. EUR (v bežných cenách).

Nárok na využívanie štrukturálnych fondov majú iba členské krajiny a programujú sa na sedemročné obdobia (súčasnou programovacou periódou je obdobie 2007 až 2013). Pre obdobie 2000 - 2006, respektíve pre skrátené obdobie 2004 - 2006 platí pravidlo n+2, čo znamená, že vyčlenené prostriedky možno pre daný rok čerpať 24 mesiacov po jeho skončení.

Hlavnými finančnými nástrojmi Európskej regionálnej politiky sú dva štrukturálne fondy:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRD/ERDF)
- Európsky sociálny fond (ESF)

3.4.1 Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF)

ERDF je určený na hospodársky a sociálny rozvoj Európskej únie znižovaním rozdielov medzi znevýhodnenými regiónmi a medzi sociálnymi skupinami [9]. Jeho konečným cieľom je vytváranie nových pracovných príležitostí.

Finančná pomoc ERDF je určená najmä na:

- podporu malých a stredných podnikov
- podporu produktívnych investícií
- rozvoj infraštruktúry
- posilnenie miestneho rozvoja

3.4.2 Európsky sociálny fond (ESF)

Prostredníctvom ESF transformuje Európska únia svoje strategické ciele v oblasti politiky zamestnanosti do konkrétnych aktivít zameraných na zlepšenie odbornej kvalifikovanosti, na systémy vzdelávania a rast pracovného potenciálu občanov.

Pomoc z ESF je konkrétne nasmerovaná na:

- zaradenie nezamestnaných a znevýhodnených sociálnych skupín do pracovného procesu
- na znižovanie dlhodobej nezamestnanosti
- na uľahčenie integrácie mladých ľudí do pracovného procesu
- adaptáciu pracujúcich na procesy modernizácie v priemysle
- vyrovnanie príležitostí pre mužov a ženy
- integráciu postihnutých osôb do pracovného života

ESF slúži tiež na realizáciu národných akčných plánov zamestnanosti členských štátov. Poskytuje podporu členským štátom pri zavádzaní nových atraktívnych politík a systémov boja so skrytými príčinami nezamestnanosti a na zlepšenie ich zručností. Túto podporu adresuje špecifickým potrebám regiónov s osobitými problémami.

3.5 Kohézny fond

(Cohasion Fund/KF) je jedným z mladších eurofondov a vznikol až v 90. rokoch 20. storočia, ako zvláštny fond solidarity na pomoc štyrom najmenej prosperujúcim členským štátom: Grécku, Portugalsku, Írsku a Španielsku. Týmto najmenej prosperujúcim štátom (HDP na obyvateľa nižší ako 90% priemeru) mal pomôcť zapojiť sa do hospodárskej aj menovej únie. Portugalsko, Grécko, Írsko i Španielsko dokázali vďaka jeho pomoci splniť prísne konvergenčné kritériá a stali sa súčasťou eurozóny. Z prostriedkov kohézneho fondu [17] vybudovali a zmodernizovali svoju

infraštruktúru. Írsko sa stalo tak úspešné, že je dokonca na 2. mieste v rámci HDP – EÚ 27.

Vzhľadom na to, že hrubý domáci produkt (HDP) na obyvateľa Slovenska nedosahuje 90% priemeru (nižší ako 60%), ostávame v rokoch 2007-2013 naďalej oprávnení so všetkými našimi regiónmi uchádzať sa o tieto prostriedky KF. Z 27 krajín sa jedná sa o regióny v nasledovných krajinách: Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Grécko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko.

3.5.1 Rozpočet Kohézneho fondu

V rokoch 2000 až 2006 bol pre KF stanovený rozpočet 18 miliárd EUR. Slovenská republika mala z fondu na skrátené programové obdobie 509,7 miliónov EUR (v stálych cenách roku 1999). Pre roky 2007-2013 Únia schválila Kohéznemu fondu takmer 69,707 mld. EUR (v bežných cenách), pričom Slovensko môže čerpať takmer 3,9 mld. EUR (v bežných cenách). To je vyše 132 mld. korún pri kurze SKK/EUR v marci 2007.

Hlavným rozdielom oproti štrukturálnym fondom je to, že jeho základnou jednotkou pre čerpanie je štát. Je určený predovšetkým na podporu veľkých infraštruktúrnych investícií v oblasti životného prostredia a dopravy, vrátane transeurópskych sietí [17]. Na rozdiel od obdobia 2000 – 2006 je KF súčasťou operačných programov.

3.5.2 Kohézny fond na Slovensku v rokoch 2007-2013

V súlade s návrhom Národného strategického referenčného rámca SR 2007-2013, schváleného vládou 6. decembra 2006, je pomer prostriedkov z KF na Slovensku priaznivejší v prospech dopravnej infraštruktúry – 2,30 mld EUR (60%) oproti prostriedkom pre životné prostredie, ktoré sú 7 mld EUR (40%).

Kohézny fond spolufinancuje dva najväčšie operačné programy Národného strategického referenčného rámca 2007-2013 – Operačný program Životné prostredie

(1,8 mld. EUR v bežných cenách) a Operačný program Doprava (3,21 mld. EUR v bežných cenách). Riadiacimi orgánmi pre uvedené programy sú Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a Ministerstvo životného prostredia SR.

3.6 Slovensko a štrukturálne fondy

Slovensko čerpá finančné prostriedky od prijatia medzi asociované krajiny k Európskym spoločenstvám. Od roku 2004, štatútom členskej krajiny sa tieto možnosti ešte rozšírili. Základnými nástrojmi štrukturálnej a regionálnej politiky Európskej únie sú štrukturálne fondy a Fond súdržnosti. V rámci Európskej únie je význam týchto fondov nenahraditeľný, ako pre hospodársku tak aj pre sociálnu súdržnosť.

- **Predvstupové obdobie do roku 2004:** Slovensko čerpalo do roku 2004 finančnú pomoc z menších, tzv. predvstupových fondov [5], ktoré mali pomôcť pripraviť právne a administratívne podmienky pre účelné a efektívne využívanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. prostriedky z tzv. predvstupových fondov a programov: CREDO, PHARE, PHARE CBC, ISPA, SAPARD, TEMPUS. V tom čase sa Slovensko zúčastňovalo už na komunitárnych vzdelávacích programoch, akými bol SOCRATES, LEONARDO a podobne.

- **Programové obdobie 2004-2006** [9]**:** Slovensko bolo oprávnené žiadať v tomto období podľa jednotlivých cieľov (cieľ 1, 2, 3) podporné prostriedky zo 4 štrukturálnych fondov (ESF, ERDF, EAGGF, EFI) a z Kohézneho fondu v skrátenom programovom období 2004-2006. Ako riadny člen sme mali prístup i k ďalším komunitárnym programom a iniciatívam: Mládež, MEDIA, MARCO POLO a podobne.

Tabuľka č. 3: Čerpanie štrukturálnych fondov v rokoch 2004-2006

Operačný program	Celková alokácia prostriedkov	Suma zazmluvnených prostriedkov zo zdrojov ŠF a ŠR	Podiel zazmluv. prostriedkov z celkovej alokácie	Čerpané prostriedky zo zdrojov ŠF a ŠR
SOP Priemysel a služby	8 962 934 714	7 233 459 642	80,70%	3 359 990 468
SOP Ľudské zdroje	13 953 754 242	12 805 920 808	91,77%	5 639 353 646
SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka	9 727 704 626	9 326 579 352	95,88%	4 172 176 127
SOP Základná infraštruktúra	21 502 914 532	18 147 078 403	84,39%	7 587 957 769
JPD NUTS II – Bratislava Cieľ 2	3 029 942 330	1 853 546 698	61,17%	471 712 170
JPD NUTS II – Bratislava Cieľ 3	3 415 421 304	2 177 633 011	63,76%	448 478 403
CIP INTERREG IIIA Rakúsko – SR	457 266 768	389 491 197	85,18%	110 266 558
CIP INTERREG IIIA Poľsko – SR	481 333 346	384 584 760	79,90%	72 169 439
CIP INTERREG IIIA SR – ČR	236 476 508	210 170 931	88,88%	55 503 501
NP Program susedstva HU-SR-UA	481 333 422	438 455 461	91,09%	88 061 574
Iniciatíva Spoločenstva EQUAL	1 253 900 484	1 355 922 479	108,14%	256 783 775
SPOLU ZA ŠF	**63 502 982 276**	**54 322 842 741**	**85,54%**	**22 262 453 429**

Zdroj: www.strukturalnefondy.sk

- **Programové obdobie 2007-2013:** od 1. januára 2007 začalo v nové sedemročné rozpočtové a programové obdobie. Počas neho bude Slovensko prostredníctvom štrukturálnych fondov (ESF, ERDF) a Kohézneho fondu čerpať približne 400 mld. korún, ďalších približne 90 mld. korún bude z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka. Pomoc k nám bude smerovať aj prostredníctvom komunitárnych programov, priamych platieb a pomoci, ako aj grantov riadených priamo Bruselom.

Tabuľka č. 4: Kohézna politika v rokoch 2007 – 2013 (bežné ceny, mil. EUR)

	Kohézny fond	Konvergencia	Regionálna konkurencie schopnosť	Európska územná spolupráca	Spolu
EÚ 27	69.578	199.322	8.723	43.556	347.410
Slovensko	3.899	7.013	227	449	11.588

Zdroj: www.europa.eu

3.7 Národný strategický referenčný rámec na roky 2007 – 2013

Programové obdobie 2007 – 2013 je pre Slovenskú republiku prvým programovým obdobím, v ktorom bude mať možnosť využívať zdroje z fondov EÚ v priebehu celého jeho trvania, a to na základe dokumentu „Národný strategický referenčný rámec". V tejto kapitole som čerpala informácie z pracovnej verzie tohto dokumentu, vzhľadom k tomu že NSRR je v schvaľovacom konaní.

V zmysle nariadení Európskej únie, každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument - Národný strategický referenčný rámec. Tento dokument predstavuje referenčný nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013, v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre príspevky fondov na európskej úrovni.

Cieľom Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007 - 2013 schváleného vládou SR dňa 17. mája 2006 je poskytnúť základ pre vypracovanie operačných programov a pre otvorenie rokovaní s Európskou komisiou o jeho definitívnom obsahu. Po procese technických konzultácií a rokovaní s Európskou komisiou bude materiál dopracovaný o výstupy a pripomienky, ktoré vyplynú z technických konzultácií a negociácií.

3.7.1 Horizontálne priority

Horizontálne priority sú svojím charakterom a vplyvmi prierezovými témami všetkých priorít [16] a budú rešpektované pri každom projekte/skupine projektov operačných programov, bez ohľadu na podporovanú tému alebo územie. Národný strategický referenčný rámec má nasledovné horizontálne priority:

- **marginalizované rómske komunity** - zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne MRK a zlepšenie ich životných podmienok

- **rovnosť príležitostí** - zabezpečenie rovnosti príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie

- **trvalo udržateľný rozvoj** - zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu

- **informačná spoločnosť** - rozvoj informačnej spoločnosti

Kým príspevky zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2004 - 2006 prispejú k dynamike rastu HDP v rozsahu nepresahujúcom 0,1%, tak výrazne vyšší objem finančných prostriedkov z fondov, nového programového obdobia a dobiehanie platieb zo súčasného programového obdobia môže prispieť k ekonomickému rastu až o 2%.

Kohézna politika EÚ sa bude v programovom období 2007 - 2013 uskutočňovať prostredníctvom sústreďovania príspevkov z fondov na tri hlavné ciele: Konvergenciu, Regionálnu konkurencieschopnosť a zamestnanosť a Európsku územnú spoluprácu. Pre každý cieľ stanovuje EÚ všeobecné nariadenie územia, ktoré sú oprávnené využívať pomoc z fondov určenú na jednotlivé ciele.

S výnimkou územia NUTS 2 Bratislavský kraj, územie Slovenskej republiky spadá pod cieľ Konvergencia, ktorý pokrýva 88,84% populácie SR. Územie NUTS 2 Bratislavský kraj s 601 132 obyvateľmi (11,16%) spadá pod cieľ Regionálna konkurencieschopnosť

a zamestnanosť. Cieľ Európska územná spolupráca je v prípade cezhraničnej spolupráce aplikovateľný na pohraničné regióny NUTS 3; v prípade nadnárodnej spolupráce sú pre tento cieľ oprávnené nadnárodné oblasti (ich zoznam stanoví Európska komisia neskôr); v prípade medziregionálnej spolupráce a výmeny skúseností je oprávnené územie celého Európskeho spoločenstva.

Obsahové piliere Národného strategického referenčného rámca

- Analýza súčasnej situácie SR
- Vízia NSRR
- Priority NSRR
- Operačné programy
- Financovanie NSRR

Analýza situácie SR vychádza z dosiahnutých makroekonomických ukazovateľov, ktoré predpokladajú úspešné približovanie Slovenska k EÚ 15 a riešenie vnútorných sociálno-ekonomických problémov rozvoja. Rozpracované sú predovšetkým tie, ktoré je možné ovplyvniť štrukturálnymi fondmi:

- ľudské zdroje a vzdelávanie
- infraštruktúru a regionálnu dostupnosť
- znalostnú ekonomiku vrátane inovácií, výskumu a vývoja
- informatizáciu spoločnosti.

V zmysle dohody o finančnej perspektíve EÚ na roky 2007 – 2013 na summite Európskej rady v decembri 2005 Slovenská republika dostane v súčasnom sedemročnom programovom období na cieľ Konvergencia 9,928 mld. € (z toho 6,504 mld. € zo štrukturálnych fondov a 3,424 mld. € z Kohézneho fondu), na cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť 109 mil. € zo štrukturálnych fondov a na cieľ Európska územná spolupráca 199 mil. € zo štrukturálnych fondov. Celkovo by mala Slovenská republika dostať na programové obdobie 2007 – 2013 zo štrukturálnych fondov 6,812 mld. € a z Kohézneho fondu 3,424 mld. €, spolu 10,236 mld. €. Na základe stanovenej povinnej miery spolufinancovania SR budú tieto finančné

prostriedky doplnené o národné verejné zdroje (zo štátneho rozpočtu a samospráv) a súkromné zdroje. Finančné alokácie sú uvedené v stálych cenách roku 2004.

3.7.2 Zoznam operačných programov a prioritných osí

Stratégia, priority a ciele NSRR budú implementované prostredníctvom desiatich operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ:

- V rámci cieľa Konvergencie bude osem operačných programov pokrývať celú SR okrem Bratislavského kraja; z toho dva operačné programy spolufinancované z ESF pokrývajú celú SR vrátane Bratislavského kraja, t. j. obidva ciele - Konvergenciu i Regionálnu konkurencieschopnosť a zamestnanosť;

- Operačný program Technická pomoc, v rámci cieľa Konvergencia pokrýva horizontálne aktivity, za ktoré je zodpovedný centrálny koordinačný orgán pre NSRR (príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanosť, posilňovanie administratívnych kapacít); V rámci každého operačného programu bude vyčlenená finančná čiastka na technickú pomoc, vzťahujúcu sa na špecifické aktivity príslušného riadiaceho orgánu a sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom;

- Pod cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť pre Bratislavský kraj, patrí aj operačný program spolufinancovaný z ERDF.

Regionálny operačný program

Špecifická priorita**:** regionálna infraštruktúra

Príspevok ES v EUR: 1 445 000 000

Riadiaci orgán**:** Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR

Životné prostredie

Špecifická priorita**:** environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia

Príspevok ES v EUR: 1 800 000 000

Riadiaci orgán**:** Ministerstvo životného prostredia SR

Doprava

Špecifická priorita**:** dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava

Príspevok ES v EUR: 3 206 904 595

Riadiaci orgán: Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR

Informatizácia spoločnosti

Špecifická priorita: informatizácia spoločnosti

Príspevok ES v EUR: 993 095 405

Riadiaci orgán**:** Úrad vlády SR

Výskum a vývoj

Špecifická priorita**:** výskum a vývoj a infraštruktúra vysokých škôl

Príspevok ES v EUR: 1 209 415 373

Riadiaci orgán: Ministerstvo školstva SR

Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Špecifická priorita**:** podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií

Príspevok ES v EUR**:** 772 000 000

Riadiaci orgán: Ministerstvo hospodárstva SR

Zdravotníctvo

Špecifická priorita: modernizácia zdravotníctva

Príspevok ES v EUR: 250 000 000

Riadiaci orgán: Ministerstvo zdravotníctva SR

Vzdelávanie

Špecifická priorita: moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

Príspevok ES v EUR**:** 617 801 578

Riadiaci orgán: Ministerstvo školstva SR

Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Špecifická priorita**:** podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie

Príspevok ES v EUR: 881 801 578

Riadiaci orgán: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Bratislavský kraj

Špecifická priorita: infraštruktúra, inovácie a informatizácia

Príspevok ES v EUR**:** 87 000 000

Riadiaci orgán**:** Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR

Technická pomoc

Príspevok ES v EUR: 97 601 421

Riadiaci orgán**:** Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR

Materiál pre túto kapitolu bol spracovaný na základe dokumentu Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013 vydaného Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky [14].

V nosnej časti diplomovej práce budem vychádzať z Regionálneho operačného programu, konkrétne z prioritnej osi Infraštruktúra cestovného ruchu.

3.7.3 Regionálny operačný program

Hlavným cieľom Regionálneho operačného programu je prostredníctvom realizácie jednotlivých opatrení zvýšiť vybavenosť územia, zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb. Jednotlivé prioritné osi Regionálneho operačného programu sú zamerané na oblasť školstva, sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany, sociálnej kurately, miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií, regenerácie sídiel, regenerácie a využitia nehnuteľných kultúrnych pamiatok a ciest II. a III. triedy, infraštruktúry cestovného ruchu a infraštruktúry stavebných objektov nekomerčných záchranných služieb.

Tabuľka č. 5: Regionálny operačný program

PRIORITNÉ OSI PROGRAMU	OPATRENIA	FOND
1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu (materské, základné a stredné školy)	ERDF
2 Infraštruktúra sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF
	2.2 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately s cieľom zvýšenia kvality nimi poskytovaných služieb	
3 Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu	3.1. Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií	ERDF
	3.2 Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov v území	
4 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	4.1 Modernizácia a budovanie regionálnych komunikácií zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu	ERDF
	4.2 Regenerácia sídiel	
5 Infraštruktúra cestovného ruchu	5.1 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	ERDF
6 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	6.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a opravy stavebného fondu nekomerčných záchranných služieb a modernizácia ich vnútorného vybavenia	ERDF
7 Technická pomoc		ERDF

Zdroj: www.celodin.sk

4 ANALÝZA FINANCOVANIA MESTA POPRAD

4.1 Charakteristika mesta Poprad

Mesto Poprad sa nachádza v Podtatranskej kotline. Na sever od mesta sa rozprestiera masív Vysokých a Belianských Tatier, na východ Levočské pohorie, na juh pahorkatina Kozích chrbtov a na západ pahorkatina Štrbského rozvodia. Kataster má nepravidelný hviezdicovitý tvar. Poloha mesta Poprad a jeho lokalizácia v regióne s rozmanitými prírodnými zvláštnosťami a danosťami pre rekreačné, športové a oddychové vyžitie predurčuje aj význam cestovného ruchu pre mesto a stanovuje aj dôležitosť mesta ako cieľovej stanice domácich a zahraničných návštevníkov a turistov. Okrem prírodných daností regiónu je tu bohatá sieť hradov, zámkov, múzeí a mestských pamiatkových rezervácií. Pozícia mesta v oblasti cestovného ruchu prekračuje regionálny a vo výhľade aj celoštátny význam. Mesto Poprad je možné podľa počtu 53 858 obyvateľov, zaradiť na 10. miesto v Slovenskej republike a na 2. miesto medzi mestami Prešovského samosprávneho kraja.

Jeho dnešnými mestskými časťami sú: Matejovce, Spišská Sobota, Veľká a Stráže pod Tatrami. Najvýznamnejším z uvedených mestečiek bola Spišská Sobota, ktorá si zachovala svoj význam až do konca 19. storočia. V roku 1923 sa na základe vládneho nariadenia stala z mesta veľká obec Poprad. V roku 1991 sa na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení transformovala na mesto.

Na ekonomický význam mesta vplýva jeho výhodná dopravná poloha na hlavnej ceste medzinárodného významu E50 pri hlavnom železničnom ťahu Košice – Bratislava s prepojením na Českú republiku a Ukrajinu, ako aj letecké spojenie, ktoré zabezpečuje medzinárodné letisko Poprad – Tatry. V roku 1996 bola vypracovaná koncepcia, ktorej cieľom je transformácia priemyselného sídla na centrum cestovného ruchu, bankovníctva a obchodu.

Podmienky na rozvoj v cestovnom ruchu v dnešnom zmysle slova nastali v tatranskej oblasti po výstavbe železničnej trate Košice – Poprad – Žilina s prípojkou na Bohumín

v roku 1873. Definitívne sa tým upevnilo aj vedúce postavenie Popradu ako východiskového mesta do Vysokých Tatier a hlavného uzla regionálnych komunikácií. Z uvedených faktov zákonite vyplynul predurčený rozvoj mesta, ako počiatočného turistického bodu.

Popradom prechádza hlavná dopravná magistrála Slovenskej republiky. Podľa racionalizácie cestovného ruchu z roku 1981 bolo územie mesta zahrnuté do Vysokotatranskej oblasti cestovného ruchu I. kategórie medzinárodného významu. Mesto Poprad disponuje zariadeniami rôzneho druhu, ktoré poskytujú ubytovacie služby návštevníkom Popradu a regiónu. Okrem hotelov rôznej kvalitatívnej skupiny a turistických ubytovní to sú predovšetkým penzióny, ktorých počet výrazne prekračuje všetky ostatné ubytovacie zariadenia.

Poprad disponuje letiskom medzinárodného významu. Vďaka tomu je mesto ako aj celá oblasť Vysokých Tatier a celý región letecky prepojený so zázemím regionálneho až medziregionálneho dosahu. V súčasnosti je letisko Poprad -Tatry cieľom pravidelných letov na linkách Poprad - Bratislava a Praha, medzinárodných charakterových letov z Anglicka, Ruska, Ukrajiny, Nemecka a Bulharska, ako aj súkromných a obchodných letov všeobecného letectva. Viaceré lietadlá, pôvodne smerujúce na iné slovenské letiská, využívajú popradské letisko v prípade zlých poveternostných podmienok v mieste ich pôvodného určenia. Letisko je zaradené medzi medzinárodné verejné dopravné letiská – kategória A1, B1 a C1. Vyššie počty cestujúcich prepravených medzištátnou dopravou v Slovenskej republike sa predpokladajú len na letiskách Bratislava a Košice. Medzinárodné letisko Poprad – Tatry patrí medzi najvyššie položené medzinárodné letiská v Európe – leží v nadmorskej výške 718 m. n. m. 5 km od centra Popradu.

4.1.1 SWOT analýza mesta Poprad

POZITÍVNE FAKTORY

INTERNÉ	EXTERNÉ
Silné stránky	**Príležitosti**
• Vyšší podiel obyvateľstva v produktívnom veku oproti priemeru SR / Prešovského kraja • rast finančníctva a poisťovníctva • rozvojové aktivity spoločnosti Whirlpool Slovakia s.r.o. • výhodná poloha mesta pre rozvoj CR (prítomnosť 4 národných parkov) • MPR Spišská Sobota • možnosť využitia geotermálneho vrtu – areál Grebpark ako rozvojový impulz CR • poloha mesta na hlavných dopravných ťahoch západ východ (cestná sieť, železnica, SJ smer Poľsko – Maďarsko) • spojenie Poprad –Starý Smokovec má vyhovujúce technické parametre • napojenie priemyselných zón na železničnú stanicu (výrobný okrsok A,C,) vlečky • severný obchvat PP – vylúčenie tranzitnej dopravy z centra mesta • systém liniek SAD a poloha autobusovej stanice vyhovujú aj pre návrhové obdobie • zdravé financovanie mesta (spĺňanie nových kritérií pre úverové financovanie aj v minulosti, „neprejedanie“ kapitál. príjmov a úver. zdrojov) • výrobný okrsok B – východ - možnosť využitia závodov, mestského významu, skladové areály podnikov • zásobovanie el. energiou s možnosťou napojenia z dvoch strán - spoľahlivosť • PP– tranzitný, uzlový a miestny telefónny obvod • nemocnica III. typu s celoslovenskou pôsobnosťou • ústav hygieny a epidemiológie • prítomnosť leteckého záchranného systému – dôležité pre rozvoj CR • akreditačné stredisko školenia pre leteckých záchranárov • liečebný ústav Kvetnica • Medzinárodný festival horských filmov • prímestská rekreačná zóna Kvetnica • činnosť Regionálneho poradenského a informačného centra v Poprade • tradícia organizovania športových podujatí	• tradícia strojárskeho priemyslu • vysoký exportný potenciál priemyselných podnikov (Whirlpool, Tatramat, Tatravagónka) • výstavba priemyselného parku • typ krajiny je vhodný na rozvoj živočíšnej výroby (chov hovädzieho dobytka, oviec) • regionálno-administratívne centrum • zemiakárska oblasť pre Slovensko pestovanie trhových plodín • rozvoj stavebného sporenia a hypotekárneho bankovníctva • privatizácia bytového fondu • rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu • letisko Poprad – Tatry • budovanie diaľnice D1 • vlakotvorná stanica • modernizácia a rekonštrukcia trate Žilina – Košice (Poprad – Plaveč) • výstavba terminálu kombinovanej dopravy • zavlečkovanie priemysel. areálu okrsok B • silné zdrojové a cieľové mesto s relatívne silným dopravným tranzitom v smere východ - západ • existencia nevyužitých priemysel. plôch • postavenie Popradu ako centra nadregionálneho významu • rast telekomunikačného odvetvia • potenciál rozvoja IT • v regióne je 6 odborných liečebných ústavov s celoslovenskou pôsobnosťou • samospráva eviduje značný počet žiadateľov o pridelenie nájomného bytu • možnosť cezhraničnej spolupráce s Poľskom • tradícia v usporadúvaní športových podujatí • kandidatúra mesta na ZOH • nárast počtu zahraničných obch. reťazcov • privatizácia poľnohospodárstva • reforma verejnej správy – prechod nových kompetencií na samosprávu

NEGATÍVNE FAKTORY

INTERNÉ	EXTERNÉ
Slabé stránky	**Ohrozenia**
• záporná migrácia • nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku • pokles predproduktívneho obyvateľstva • pokles prirodzeného prírastku obyvateľstva • vysoká miera nezamestnanosti • nízky počet incomingových cestovných kancelárií v meste • nízka kvalita služieb CR • excentrická poloha mesta vo vzťahu k administratívnym centrám Prešov, Bratislava • slabá priepustnosť železničného uzla • preťaženosť vnútornej dopravy mesta • menej vhodný dopravný systém radiálny • statická doprava (parkoviská, garáže) • chýbajúce cyklotrasy • neefektívnosť samosprávy • samospráva necertifikovaná ISO • kancelária prvého styku • nedostatočná spolupráca samosprávy so súkromným sektorom a MVO • výrobné a skladové zariadenia v rozptyle lokalizácia firmy Tatrakon v centre mesta, stavebná spoločnosť SLOV-VIA • existencia tieňovej ekonomiky • existencia nevyužitých priemyselných plôch • deficit lesných plôch, nepriaznivý stav lesných porastov • nedostatok voľných „zelených“ plôch na rozvoj priemyslu • chýbajúca koncepcia priestorového manažmentu • potrebné investície do siete vodovodov a kanalizácií, nedostavaná ČOV • sústava verejného osvetlenia je nejednotná • nedostatok bytov • nevyváženosť trhu s bytmi (pomer počtu bytov v súkromnom vlastníctve a nájomných bytov) • chýbajúca koncepcia bytovej politiky mesta • chýbajúce pripravené plochy pre bytovú výstavbu • zhoršenie v oblasti hospitalizácie občanov a tým kvalita zdravotníckej starostlivosti • jedna charitatívna organizácia – opatrovateľská služba starých a nevládnych • chýbajúce kultúrno-spoločenské centrum • chýbajúce veľkoplošné ihriská, viacúčelová krytá športová hala • turistické produkty a programy • chýbajúca podpora MSP (inkubátor)	• starnutie obyvateľstva • druhotná platobná neschopnosť podnikov • priemerný evidenčný počet zamestnancov ma klesajúcu tendenciu • rómska problematika • pokles poľnohospodárskej výroby • pokles objemu priemyselnej výroby • silný útlm stavebníctva (zníženie miery investovania) • rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu • neukončený proces privatizácie vodárenstva • zariadenie železničnej stanice nespĺňa požiadavky moderniz. železničnej dopravy • priepustnosť železničného uzla je nedostatočná • silné zdrojové a cieľové mesto s relatívne silným dopravným tranzitom v smere východ – západ • stupeň individuálnej automobilizácie mesta prevyšuje celoslovenský priemer • rozptyl výkonov v jednotlivých mesiacoch roka v leteckej doprave je veľký • nedostatočný počet bytov • zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom resp. výstavbu bytov • chátrajúci bytový fond (regulovaná cena nájomného) • nestabilizované vysoké školstvo • nesúlad medzi ponukou vzdelávacích inštitúcii a dopytom pracovného trhu • kandidatúra mesta na ZOH • nárast počtu zahraničných obchodných reťazcov • privatizácia poľnohospodárstva • reforma verejnej správy – prechod nových kompetencií na samosprávu (nedoriešené financovanie v oblasti školstva)

Zdroj: www.poprad.sk

4.1.2 Vízia, ciele a úlohy mesta Poprad

Vízia mesta Poprad: „Mesto Poprad bude v roku 2010 dynamicky sa rozvíjajúcou samosprávnou jednotkou s rozvinutou miestnou demokraciou orientovanou na občana, plne integrovanou do európskej komunity samospráv, vyznačujúcou sa efektívnym a transparentným samosprávnym aparátom, atraktívnym ekonomicko-sociálnym a životným prostredím, poskytujúcim kvalitnú technickú infraštruktúru a zaujímavé spektrum podnikateľských príležitostí pre umiestnenie slovenských aj zahraničných investícií.“ Zo strategického dokumentu vývoja mesta Poprad do roku 2010 vyplývajú nasledovné ciele:

Cieľ 1: Rozvoj cestovného ruchu v Poprade

Úloha 1:Propagovať mesto Poprad ako cieľové turistické miesto a zvýšiť počet návštevníkov v meste o x% do roku 200x

Program 1: Podpora existujúcich turistických atrakcií a programov

Úloha 2: Vypracovať ucelenú a integrovanú regionálnu turistickú ponuku v priebehu nasledujúcich dvoch rokov a tým zvýšiť počet návštevníkov o x% do roku 200x

Program 2: Vypracovanie nových turistických produktov a programov

Cieľ 2: Rozvoj hospodárskej základne mesta Poprad
Cieľ 3: Zlepšenie sociálno - ekonomickej infraštruktúry a územného rozvoja
Cieľ 4: Zvýšenie efektivity verejnej administratívy mesta Poprad
Cieľ 5: Rozšírenie a skvalitnenie sociálnych služieb a ľudských zdrojov

Medzi faktory, ktoré výrazne ovplyvňujú ekonomiku regiónu patrí, aj oblasť cestovného ruchu. Cestovný ruch ovplyvňuje ekonomiku mesta priamo, a to formou prínosu finančných prostriedkov prostredníctvom poplatkov vyberaných za ubytovacie a parkovacie kapacity, ale i nepriamo, a to formou rozvoja ekonomických aktivít subjektov pôsobiacich na jeho území. Mesto možno označiť za stredisko cestovného ruchu až vtedy, keď „produkuje“ služby cestovného ruchu. Do tejto kategórie patria:

ubytovacie zariadenia, reštauračné a pohostinské prevádzkarne, zábavné a rekreačno-športové zariadenia, kongresové a školiace strediská, nákupné strediská, sprostredkovateľské zariadenia, cestovné kancelárie a združenia cestovného ruchu.

Pri hľadaní materiálov pre kapitolu návrhu projektu, som zistila, že pod tento cieľ „Rozvoj cestovného ruchu“ spadajú dva programy a dve úlohy. Neexistuje komplexný plán rozvoja cestovného ruchu, ktorý by zahŕňal analýzu súčasnej situácie, definovanie žiadaného stavu a spôsobov jeho dosiahnutia. Myslím si, že takýto dokument o rozvoji cestovného ruchu je pre mesto Poprad nevyhnutný, ak sa má naplniť vyššie spomínaná vízia mesta.

Po preštudovaní jednotlivých činnosti MIC tu chýba širšia spolupráca so súkromným sektorom, o ktorú by sa malo informačné centrum viac opierať. Za jeden z dôvodov považujem nízku mienku súkromníkov o prínose MIC k podpore CR a chýbajúcu koncepciu, ktorá by mala riešiť spoluprácu súkromného sektora, kultúrnych inštitúcií a mesta.

Projekt propagácie mestského informačného centra je zameraný na jeho zviditeľnenie a zefektívnenie jeho činnosti. Následná prezentácia výsledkov MIC, a potvrdenie jeho nenahraditeľného poslania v rámci podpory rozvoja cestovného ruchu v Poprade, by malo posilniť záujem súkromného sektora o spoluprácu. V konečnom dôsledku bude pozitívny výsledok projektu vplývať na podporu a vytváranie nových turistických možností, čo patrí medzi úlohy mesta v rámci podpory cestovného ruchu.

Z dôvodu absencie strategického programového materiálu o rozvoji CR v meste Poprad, vychádzam v mojej návrhovej časti z cieľov a úloh CR, ktoré boli rozpísané v predošlej kapitole.
V analýze súčasného stavu financovania projektov v meste Poprad, sa sústreďujem na všetky úspešné projekty, ale hlavne na úspešné projekty v oblasti cestovného ruchu.

4.2 Analýza súčasného stavu financovania projektov

4.2.1 Analýza úspešných projektov podaných v roku 2003

Tabuľka č. 6: Projekty podané v roku 2003

P.č.	Názov	Žiadosť podaná	Hodnotenie	Požadovaná čiastka v €	Spolufinancovanie €	Celkové oprávnené náklady €	Pridelená čiastka €	Spolufinanc. z rozpočtu SKK
1	Projekt dostavby ihrísk Juh III Poprad	Fond prevencie kriminality	Ú	6 725	12 390	19 115	6 725	495 600
2	Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja	Nadácia otvorenej spoločnosti	N	9 195	1 925	11 120	-	77 000
3	Kamerový systém mesta Poprad	Fond prevencie kriminality	Ú	12 500	0	12 500	12 500	0
4	Riešenie havarijného stavu osídlenia rómskej komunity	Splnomocnenkyňa vlády pre rómske etnikum	Ú	30 000	4 500	34 500	30 000	180 000
5	Tatranská lyžiarska liga	PHARE CBC	N	17 521	3 434	20 955	-	137 360
6	Turistický sprievodca v regióne Poprad a Spiš	Podpora vydávania turistických sprievodcov	Ú	5 750	5 750	11 500	5 750	230 000
7	Ekofarma – štúdia	Splnomocnenkyňa vlády pre rómske etnikum	N	5 500	875	6 375	-	35 000
8	Vybudovanie cyklotrasy PP – Svit	PHARE 2002 GS rozvoja CR	Ú	50 000	255 391	305 391	50 000	10 215 640
9	Propagačná kampaň pre zvýšenie návštevnosti PP a VT	PHARE 2002 GS rozvoja CR	N	33 200	11 120	44 320	-	444 800
10	Analýza a stratégia riešenia dopravy	PHARE 2002 GS miestneho a RR	N	45 673	0	45 673	-	0
11	Environmentálne centrá	PHARE 2002 GS miestneho a RR	N	49 660	0	49 660	-	0
12	Ekofarma	PHARE 2002 GS miestneho a RR	N	61 547	20 450	81 997	-	818 000
							104 975	12 633 400

Vysvetlivky k tabuľke: Ú – úspešný, N – neúspešný, Z – zásobník, P – v procese rozhodovania

V prvom sledovanom období v roku 2003 bolo podaných 12 projektov, z ktorých bolo 5 úspešných. Najväčším projektom bolo vybudovanie cyklotrasy Poprad – Svit.

Turistický sprievodca vydaný o regióne Poprad a Spiš je tiež projektom pozitívne ovplyvňujúcim informovanosť návštevníkov a následným krokom k rozvoju oblasti

Názov projektu: Projekt dostavby ihrísk Juh III Poprad – Viacúčelové ihrisko pre bežeckých a in-line korčuliarov

Umiestnenie projektu: mesto Poprad

Cieľom projektu: je podchytenie mládeže zaujímajúcej sa o kolieskové korčuľovanie a skateboard a tým preventívne pôsobiť proti zvyšovaniu kriminality mládeže, poškodzovaniu verejného majetku (najmä budov ZŠ a MŠ) a vandalizmu, a to ako na najmladšom sídlisku tak aj v celom meste Poprad

Financovanie projektu: 19 115 EUR celkové oprávnené náklady

6 725 EUR pridelená čiastka z Fondu prevencie kriminality

Prínos pre rozvoj mesta Poprad: úprava plochy, ktorá svojimi vlastnosťami vyhovuje pre korčuliarov a skateboardistov a tiež pre hru basketbalu, volejbalu či tenisu. Počas zimného obdobia sa plocha využíva ako klzisko. Prepojením rekonštruovaného ihriska s dvomi prepojovacími rampami vznikla možnosť využitia zväčšenej plochy na tréningy žiakov športových lyžiarskych tried. Vytvorená plocha je využívaná aj na organizovanie tématických športovo – spoločenských podujatí (proti vandalizmu, násiliu, drogám a týraniu) ale aj pravidelných akcií ako napr. „Mestská streetballová liga“.

Názov projektu: Vybudovanie cyklotrasy Poprad – Svit

Cieľom projektu: je prostredníctvom vybudovania turisticky atraktívnej cyklotrasy zvýšiť atraktivitu regiónu Vysokých Tatier pre turistov so špeciálnym dôrazom na cykloturistov v súlade s témou verejnej výzvy na investície neziskovej povahy do infraštruktúry.

Financovanie projektu: 305 391 EUR celkové oprávnené náklady

50 000 EUR pridelená čiastka z fondu PHARE

Umiestnenie projektu: mesto Poprad, Svit, Spišskej Teplice.

Prínos pre rozvoj Popradského regiónu:

- vybudovanie cyklotrasy umožňujúcej spojenie Popradu a Vysokých Tatier – vybudovanie takejto trasy zabezpečí pre turistov ubytovaných v Poprade

možnosť turistického výletu bicyklami priamo do Lopušnej doliny vo Vysokých Tatrách

- postupné cykloprepojenie celých Vysokých Tatier – vybudovanie tohto úseku je len jednou z častí komplexného prepojenia Vysokých Tatier a to nielen z hľadiska prírodných krás, ale aj historických pamiatok (ďalšou časťou cyklotrasy plánovanú na rok 2005 bude prepojenie Popradu a Spišskej Soboty) a tým aj postupný rozvoj cykloturistiky v tomto regióne.
- publicistické výstupy o realizácií cyklotrasy – súčasťou projektu je aj aktívna propagácia realizovanej cyklotrasy v médiách

Názov projektu: Turistický sprievodca Poprad a Spiš

Cieľ projektu: je pripraviť kvalitné propagačné materiály, ktoré budú prezentovať región Poprad a Spiš na prezentačných akciách regiónu doma aj v zahraničí.

Umiestnenie projektu: Poprad

Financovanie projektu: 500 000 Sk celkové náklady,

z toho 50% z grantových prostriedkov SACR

Prínos pre rozvoj Popradského regiónu: propagácia mesta a regiónu prostredníctvom Popradskej informačnej agentúry v meste Poprad, prezentácie mesta a regiónu v zahraničí cez Slovenskú agentúru pre cestovný ruch

Názov projektu: Kamerový systém mesta Poprad

Cieľ projektu: zvýšiť bezpečnosť občanov a návštevníkov, zníženie pouličnej a celkovej kriminality v meste

Umiestnenie projektu: Poprad

Financovanie projektu: 12 500 EUR celkové náklady,

12 500 EUR pridelená čiastka z Fondu prevencie kriminality

Prínos pre rozvoj Popradského regiónu: preventívny účinok prostredníctvom neustáleho monitorovania problematických oblastí, v prípade priestupku – rýchly pokyn na zásah operačných pracovníkov, kontrola výkonu polície, vonkajšia ochrana verejných inštitúcií, psychologický efekt

Názov projektu: Riešenie havarijného stavu osídlenia rómskej komunity

Cieľ projektu: na základe priorít a východiskových cieľov koncepcie MSÚ

Umiestnenie projektu: Poprad

Financovanie projektu: 34 500 EUR celkové náklady,

30 000 EUR pridelená čiastka z Fondu prevencie kriminality

Prínos pre rozvoj Popradského regiónu: riešenie bytovej otázky, zlepšenie sociálnych, zdravotných a hygienických pomerov občanov rómskej komunity

4.2.2 Analýza úspešných projektov podaných v roku 2004

V roku 2004 bolo spolu podaných 19 žiadostí, z ktorých bolo 8 úspešných, to je približne 40%. Najväčším projektom bol priemyselný park Poprad – Matejovce s pridelenou sumou 4 142 020 EUR, pričom 95% finančných prostriedkov plynulo z európskych fondov a 5% tento projekt spolufinancovalo mesto. Celková rozloha priemyselného parku je 90 900m^2 a bolo vytvorených okolo 800 pracovných miest.

Druhým najväčším prijatým projektom je oddelený zber komunálneho odpadu, na ktorý bolo pridelené 259 400 EUR. V roku 2004 boli prijaté dva projekty spolufinancované z Fondu sociálneho rozvoja a to rekonštrukcia priestorov za účelom poskytovania sociálnych služieb a sociálne služby ako faktor zlepšenia kvality života.

Tabuľka č. 7: Projekty podané v roku 2004

P.č.	Názov	Žiadosť podaná	Hodnotenie	Požadovaná čiastka v €	Spolufinancovanie €	Celkové oprávnené náklady €	Pridelená čiastka €	Spolufin. z rozpočtu SKK
1	ZŠ Jarná: rekonštrukcia	2004-OPZI-311-PO-0278	Z	375 511	19 764	395 275	-	790 560
2	ZŠ Francisciho: rekonštrukcia	Základná infraštruktúra MVRR	N	122 883	6 468	129 351	-	258 720
3	ZŠ Tajovského: rekonštrukcia	Základná infraštruktúra MVRR	N	122 883	24 520	147 403	-	980 800

4	Obnova národnej kultúrnej pamiatky Mariánsky stĺp-Immaculaty	Obnovme si svoj dom Ministerstvo kultúry	Ú	16 380	4 095	20 475	7 500	163 800
5	Modernizácia MŠ Záborského ulica	2004/OPZI/311/ PO/0462/2	N	94 715	4 985	99 700	-	199 400
6	Rekonštrukcia MŠ Dostojevského	2004/OPZI/311/ PO/0463/2	N	116 475	6 175	122 650	-	247 000
7	Rekonštrukcia a nadstavba ZŠ Dostojevského	2004/OPZI/311/ PO/0464/2	N	668 562	35 188	703 750	-	1 407 520
8	Tatranská lyžiarska liga	Phare CBC SR-PL 2002-2003	Ú	15 997	2 823	18 820	18 820	112 920
9	Cyklistický chodník Poprad – Svit	Phare CBC - projekt prostredníctvom Euroregiónu	Ú	8 280	720	9 000	9 000	28 800
10	Oddelený zber komunálneho odpadu	Recyklačný fond	Ú	430 475	253 225	683 700	259 400	10 129 000
11	Poradenská, informačná turistická kancelária mesta Poprad	SOP PS Priorita 2 rozvoj CR, Opatrenie 2.1.	N	35 506	6 290	41 796	-	252 971
12	Video most Poprad, Zakopane, VT	GS rozvoja CR, Komponent 2	N	33 835	14 500	48 335	-	580 000
13	Rekonštrukcia priestorov za účelom poskytovania služieb	Fond sociálneho rozvoja	Ú	17 912	1 990	19 902	18 604	79 600
14	Sociálne služby ako faktor zlepš. kvality života	Fond sociálneho rozvoja	Ú	19 025	22 045	41 070	19 025	881 800
15	Priemyselný park Poprad - Matejovce	SOP PS, Priorita 1 rast konkurenciesch.	Ú	4 750 000		4 750 000	4 142 020	0
16	Rekonštrukcia ZŠ s MŠ 29. augusta	2004/OPZI/311/ PO/0595/2	N	2 850 000	150 000	3 000 000	-	6 000 000
17	Prestavba ZŠ Ulica mládeže Poprad	2004/OPZI/311/ PO/0667/3	Z	1 182 607	62 242	1 244 849	-	2 489 680
18	Obnova ZŠ Vagonárska	2004/OPZI/311/ PO/0676/3	Z	1 534 325	85 003	1 619 328	-	3 250 150
19	Komunita bez bariér	Program podpory rozvoja komunitnej soc. Práce v obciach	Ú	52 053	3 323	55 376	53 268	132 920
							4 527 637	27 985 641

Vysvetlivky k tabuľke: Ú – úspešný, N – neúspešný, Z – zásobník, P – v procese rozhodovania

Názov projektu: Tatranská lyžiarska liga

Cieľ projektu: Vytvorenie inštitucionálneho rámca pre podporu nadštandardných športových aktivít dynamizujúcich spoluprácu medzi samosprávou, neziskovými organizáciami, verejným sektorom a podnikateľskou sférou. Zvýšenie kapacity zázemia všestrannej podpory športovcov a súvisiacich podporných činností.

Financovanie projektu: 18 820 EUR celkové náklady

15 997 EUR PHARE CBC

Umiestnenie: Euroregión Tatry

Prínosy pre rozvoj Popradského regiónu: zvýši sa záujem o športové súťaženie medzi žiakmi; zlepší sa vzťah k pravidelnému športovaniu a tréningu; zvýši sa športová výkonnosť žiakov, zúčastnených na pretekoch; spoločná cezhraničná liga vytvorí základ pre vzájomné spoznávanie sa, nadviazanie vzťahov; zároveň vytvorí predpoklad na zatraktívnenie športového zápolenia.

Názov projektu: Obnova kultúrnej pamiatky Mariánsky stĺp so sochou Immaculaty

Cieľom projektu: je záchrana NKP v rámci cielenej obnovy s jej nasledovným sprístupnením pre širokú verejnosť a tým rozhodujúcou mierou prispieť k rozvoju potenciálu podtatranského regiónu v prospech jeho sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja.

Umiestnenie: Poprad –Stráže

Prínosy projektu pre mesto Poprad: na pamiatke sa umiestni informačná tabuľa alebo v jej areáli, resp. blízkom okolí, skvalitní sa prezentácia pamiatkovej hodnoty pamiatky alebo jej časti, realizáciou projektu sa výrazne prispeje k zachovaniu autenticity pamiatky, podarí sa sanovať havarijný stav pamiatky.

Financovanie projektu: 1 023 903 Sk celkové náklady,

300 000 Sk grant z prostriedkov MK SR Obnovme si svoj dom

Názov projektu: Oddelený zber komunálneho odpadu

Cieľ projektu: zavedenie a rozšírenie systému oddeleného zberu špeciálnymi zbernými nádobami, vytvorenie podmienok pre oddelený zber v turistických centrách a zapojenie mestských organizácií do systému, zvýšenie účinnosti vyseparovaného množstva surovín a vytvorenie podmienok na zapojenie všetkých občanov mesta

Financovanie projektu: 683 700 EUR celkové náklady

259 400 EUR Recyklačný fond

Umiestnenie: mesto Poprad a 11 obcí

Prínosy pre rozvoj Popradského regiónu: priaznivý vplyv na životné prostredie, pretože rôzne odpady, ktoré sa v súčasnosti zneškodňujú skládkovaním, sa zabezpečí oddelený zber a následné zhodnotenie vo forme materiálového alebo energetického využitia. Okrem zníženia množstva odpadov, ukladaných bez využitia na skládky odpadov, sa realizáciou projektu zabezpečí aj využitie ich potenciálu ako druhotných surovín, čím dôjde k šetreniu primárnych zdrojov.

Názov projektu: Priemyselný park Poprad - Matejovce

Cieľ projektu: vytvorenie areálu pre všetky typy investičných aktivít na zelenej lúke, ktoré spĺňajú podmienku ekologickej prevádzky.

Financovanie projektu: 163 519 157 Sk celkové oprávnené náklady

122 639 367 Sk príspevok z ERDF

32 703 831 Sk príspevok zo štátneho rozpočtu

175 345 884 Sk celkové náklady

Umiestnenie: Poprad - Matejovce

Prínosy pre rozvoj Popradského regiónu: vytvorenie priemyselného areálu vhodného pre všetky typy investičných aktivít, ktoré spĺňajú podmienky ekologickej prevádzky. Prínos spočíva hlavne vo vytvorení nových pracovných miest, zvyšovanie hrubého domáceho produktu, stabilizáciu aj zlepšenie sociálnej situácie popradského regiónu.

Názov projektu: Sociálne služby ako faktor zlepšenia kvality života

Cieľom projektu: ide o nadviazanie na projekt rekonštrukcie priestorov za účelom poskytovania služieb. Projekt prispel k riešeniu problematiky sociálnej inklúzie rozšírením poskytovania sociálnych služieb v Zariadení sociálnych služieb - nocľaháreň

Umiestnenie: Poprad

Financovanie projektu: 41 070 EUR celkové oprávnené náklady,

19 025 EUR z ESF

Prínosy projektu pre mesto Poprad: rozšírenie kapacity nocľaháme ,čím sa vyriešilo dočasné ubytovanie obyvateľov mesta a okolitých dedín, zriadením komunitného centra sa u rómskeho etnika vytvorilo 1 pracovné miesto, vytvorenie 1 pracovného miesta v novozriadenom stredisku hygieny

4.2.3 Analýza úspešných projektov podaných v roku 2005

Tabuľka č. 8: Projekty podané v roku 2005

P.č.	Názov	Žiadosť podaná	Hodnotenie	Požadovaná čiastka v €	Spolufinancovanie €	Celkové oprávnené náklady €	Pridelená čiastka €	Spolufin. z rozpočtu SKK
1	Rozvoj SR-PL spolupráce kontexte európskej integrácie	Medzinárodný vyšegrátsky fond - 80972005-IVF	Ú	5 732	0	5 732	4 500	0
2	Mariánsky stĺp so sochou Immaculaty	Obnovme si svoj dom	N	8 345	439	8 784		16 682
3	Video most Poprad-Zakopane	Interreg III A INT/SK/PR/2.1/05 /	Ú / O	81 110	4 270	85 380	70 430	165 569
4	Vysoké Tatry, Poprad, Zakopane pohľadom zhora (interaktívna 3D vizualizácia)	CBC Phare 2003 schéma č. 2003-005-665.01	N	201 400	10 600	212 000	-	414 990
5	Cezhraničná spolupráca medzi orgánmi samosprávy	INTERREG III A, PL – SR	N	13 016	1 444	14 460	-	56 533
6	Vytvorenie informačného portálu a integrovaného dátového skladu	OPZI lokálna infraštruktúra, budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor	Z	95 082	5 004	100 086	-	190 163
7	Rekonštrukcia priestorov -za účelom skvalitnenia soc. služieb	GS na podporu prípravy miestnych a regionálnych projektov 2003	N	30 450	2 030	32 480	-	79 373
8	Športovo oddychový park	Nadácia otvorenej spoločnosti OSF	N	1 734	346	2 080	-	12 975
9	Rekonštrukcia priestorov za účelom poskytovania soc. služieb	FSR	Ú	21 135	4 526	25 661	19 094	70 497
							94 024	1 006 782

Vysvetlivky k tabuľke: Ú – úspešný, N – neúspešný, Z – zásobník, P – v procese rozhodovania

Názov projektu: Videomost Poprad - Zakopane

Cieľom projektu: priblížiť zaujímavou formou atrakcie z regiónu a tým podnietiť záujem turistov o návštevu aj takých miest, ktoré sa zdajú byť z hľadiska dostupnosti problémové. Na druhej strane videomosty vytvoria podmienky pre zvýšenie kvality podujatí ako aj služieb poskytovaných v mieste jeho realizácie. Aktívnou propagáciou tatranského regiónu v rámci projektu sa preto zvýši celková informovanosť cieľových skupín o lokalite Vysokých Tatier.

Prínosy projektu pre mesto Poprad: projekt nebol realizovaný, bol odmietnutý mestom

4.2.4 Analýza úspešných projektov podaných v roku 2006

Tabuľka č. 9: Projekty podané v roku 2006

P.č.	Názov	Žiadosť podaná	Hodnotenie	Požadovaná čiastka v €	Spolufinancovanie €	Celkové oprávnené náklady €	Pridelená čiastka €	Spolufin. z rozpočtu SKK
1	Cyklomaroatón okolo Vysokých Tatier	INTERREG III A, PL -SR, 2.3 mikroprojekty	Ú / O	23025	1211,8	24236, 8	15 575	46 048
2	Poznaj svoj región - kvíz vedomostí o regióne	INTERREG III A, PL -SR, 2.3 mikroprojekty	N	12990	0,683	13674		
3	Klub pre deti a mládež	Úrad splnomocnen. vlády	Ú	22 670	1195	23 865	13 334	395 000
4	Popradská mládež podporuje kultúrnu a športovú spolupr.	Medzinárodný Višegrádsky Fond	Ú	9375	12437	21812	6 000	
5	Kompetentný a výkonný administratívny pracovník	ESF	P	46 711	2 458	49169		
6	Rekonštrukcia zariadenia soc. služieb	FSR	Ú	17 279	950	18 229	11 842	36 100
7	Oddelený zber komunálneho odpadu Juh III	Enviromentálny fond	P	58 052	3 052	61 105		
							46 751	477 148

Vysvetlivky k tabuľke: Ú – úspešný, N – neúspešný, Z – zásobník, P – v procese rozhodovania

Rok 2006 je najúspešnejším rokom, zo 7 podaných projektov boli 4 úspešné a dva sú zatiaľ v procese rozhodovania. Percentuálna úspešnosť v tomto roku bola teda 80%.

Názov projektu: Cyklomaratón okolo Vysokých Tatier

Cieľom projektu: ide o nadviazanie na projekt rekonštrukcie priestorov za účelom poskytovania služieb. Projekt prispel k riešeniu problematiky sociálnej inklúzie rozšírením poskytovania sociálnych služieb v Zariadení sociálnych služieb - nocľaháreň

Umiestnenie: Euroregión

Prínosy projektu pre mesto Poprad: projekt bol odmietnutý mestom

Názov projektu: Rekonštrukcia zariadenia sociálnych služieb pre občanov bez prístrešia

Cieľom projektu: rozšíriť možnosti poskytovania sociálnych služieb. Zvýšenie počtu lôžok, zriadenie práčovne, výdajne stravy a vytvorenie strediska sociálneho poradenstva.

Umiestnenie: Poprad

Financovanie projektu: 18 229 EUR celkové oprávnené náklady,
18 842 EUR z FSR

Prínosy projektu pre mesto Poprad: rozšírenie kapacity nocľaháme čím sa vyriešilo dočasné ubytovanie obyvateľov mesta a okolitých dedín, zriadením komunitného centra sa u rómskeho etnika vytvorilo 1 pracovné miesto, vytvorenie 1 pracovného miesta v novozriadenom stredisku hygieny

Názov projektu: Klub pre deti a mládež

Cieľom projektu: vytvorenie vzdelávacieho centra s voľnočasovými aktivitami, pre deti a mládež z rómskych rodín nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi, či na hranici chudoby. Cieľom je rozvoj vzdelanostného potenciálu u detí a mládeže, rozvoj kultúrneho a umeleckého potenciálu a vytvorenie podmienok pre efektívne využívanie voľného času

Umiestnenie: Poprad

Financovanie projektu: 23 865 EUR celkové oprávnené náklady,
13 334 EUR pridelená čiastka EÚ

Prínosy projektu pre mesto Poprad: zapojenie detí a mládeže do vytvorených kultúrnych a umeleckých krúžkov, organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií pre Rómov, ako aj ostatných obyvateľov mesta, zlepšenie študijného prospechu u detí na základných školách a mládeže na stredných školách, rozvoj detí nenavštevujúcich predškolské a školské zariadenia.

4.3 Prínos realizovaných projektov v rokoch 2004 – 2006

Za sledované obdobie a to roky 2004 – 2006, mesto Poprad podalo 57 žiadostí o finančný príspevok z fondov európskej únie. Vyhovujúcich a úspešných bolo 18 projektov. Za najúspešnejšiu môžem vyhodnotiť oblasť sociálnych služieb, v ktorej zo 6 podaných žiadostí bolo 5 prijatých. Ďalej boli realizované 2 úspešné projekty spadajúce pod fond prevencie kriminality, 5 neúspešných projektov (1 úspešný) miestneho rozvoja a 2 neúspešné projekty (1 úspešný) cezhraničnej spolupráce. Úspešné boli 2 projekty smerované pre deti a mládež a tiež projekt na riešenie problémov v rómskej komunite. V rámci operačného programu základná infraštruktúra, bolo podaných 8 projektov, z ktorých ani jeden nebol úspešný. Obsahom žiadostí bola rekonštrukcia a zatepľovanie budov materských a základných škôl. Úspešnosť projektov podávaných za mesto Poprad za obdobie 2003 - 2005 sa pohybovala medzi 15 – 45%. V roku 2006 nastalo zlepšenie a z podaných 7 projektov úspešné boli 4 projekty, čo je 80% (okrem toho sú 2 projekty v procese posudzovania).

Vo všetkých vybraných projektoch som stručne zhodnotila ich prínos pre rozvoj popradského regiónu a mesta Poprad. Zhodnotiť prínosy k ekonomickému rastu, alebo inak vyčísliť celkový pozitívny efekt zrealizovaných projektov nebolo možné, vzhľadom k nedostatku výstupných materiálov.

Medzi najrozsiahlejšie a najdôležitejšie projekty, ktoré prispeli k rozvoju popradského regiónu patria: projekt priemyselného parku Poprad – Matejovce a projekt oddeleného zberu komunálneho odpadu.

Najrozsiahlejším realizovaným projekt popradského regiónu je – priemyselný park Poprad – Matejovce, ktorý do dnešného dňa vytvoril 800 pracovných miest, bude aj z dlhodobého hľadiska prispievať k zvyšovaniu ekonomickej a sociálnej úrovne popradského regiónu.

Druhý projekt v praxi zlepšuje enviromentálne prostredie celého popradského regiónu, znižuje znečistenie životného prostredia a efektívnym využívaním odpadu prispieva k šetreniu primárnych surovín. Ku kvalitnému prevádzkovaniu tohto náročného projektu bezpochyby patrí zapojenie samosprávnych a štátnych orgánov, obyvateľov a turistov popradského regiónu.
Mesto Poprad sa v rokoch 2003 a 2004 zapojilo do ôsmich projektov v rámci výziev programov PHARE CBC a PHARE 2002. Z týchto projektov boli 4 úspešné, boli to projekty pre rozvoj a skvalitnenie cyklotrás v tatranskej oblasti, v rámci podpory vydávania turistických sprievodcov bol vypracovaný a podaný projekt Turistický sprievodca v regióne Poprad a Spiš a v rámci programu PHARE CBC 2002 to bol projekt tatranskej lyžiarskej ligy. Celkovo mesto získalo na tieto projekty 84 000 EUR.

Projekt vybudovania cyklistického chodníka medzi mestami Poprad a Svit, je súčasťou celého projektu zlepšovania systému cyklotrás v regióne Tatier a samozrejme prispieva k skvalitneniu služieb v oblasti cestovného ruchu. Na túto aktivitu získalo mesto Poprad 9.000,- EUR pre projektovú dokumentáciu.

Projekt Turistický sprievodca v regióne Poprad a Spiš prispel k lepšej propagácii regiónu. Zo získaných prostriedkov mesto Poprad vydalo publikáciu o Poprade v štyroch jazykových mutáciách, samozrejme aj v jazyku poľskom v celkovom náklade 7 000 kusov. Tieto publikácie boli bezplatne distribuované do informačných centier, hotelov, taktiež aj na výstavy a veľtrhy cestovného ruchu v Poľsku, Nemecku, Ukrajine, Rusku, Maďarsku a Českej republike.

Cieľom projektu Tatranská lyžiarska liga bola podpora a rozvoj športových aktivít detí a mládeže prostredníctvom súťaží, do ktorých sa zapájali žiaci základných škôl zo Slovenska a Poľska. V mesiacoch september a október 2004 sa uskutočnili prvé súťaže,

do ktorých sa zapojilo okolo 500 detí. Ďalšie súťaže ligy pokračovali v mesiacoch december 2004 a január 2005. Mesto Poprad získalo na tento projekt 19 000 EUR.

Mesto Poprad sa tiež podieľalo na úspešnej realizácii projektu Tatranský komunikačný systém a ochrana prírody, ktorého cieľom bola syntéza existujúceho stavu a následne určiť pre oblasť Tatier primeraný komunikačný systém. Tento systém môže byť základom pre svedomitú správu, plánovanie, monitoring a realizáciu spoločných úloh hospodárskeho spoločenstva celého tatranského regiónu.

5 VYUŽITIE EURÓPSKYCH FONDOV V MESTE POPRAD

Po teoretickej časti, v ktorej som opisovala princípy, fungovanie a význam európskych fondov v praxi a analytickej časti s vyhodnotením situácie mesta Poprad v čerpaní prostriedkov z EÚ, nasleduje nosná časť diplomovej práce. V návrhovej časti som nadviazala na vyhodnotenie analýzy financovaných projektov mesta a na teoretické poznatky z projektového manažmentu. Výstupom diplomovej práce je návrh projektu v oblasti cestovného ruchu, ktorá patrí k prioritám mesta. K úspešnému projektu je potrebné implementovať moje vízie do jednotlivých fáz projektového manažmentu a to: identifikácia problému, logický rámec, plánovanie a financovanie.

Z výsledkov analýzy financovania jednotlivých projektov v období 2003 – 2004 z fondov EÚ vyplynulo, že mesto Poprad malo najviac úspešných projektov v sociálnej oblasti a v oblastiach, ktoré podporujú rozvoj cestovného ruchu. Vzhľadom k skutočnosti, že jedným piatich hlavných cieľov mesta je rozvoj a podpora cestovného ruchu, aj návrh projektu je z tejto oblasti. V podtatranskom regióne sa spájajú priaznivé prírodné, historické a kultúrne danosti ako základ cestovného ruchu. Prípadná realizácia môjho návrhu by mohla byť prínosom k aktívnej politike mesta v rámci rozvoja a podpory cestovného ruchu. Jednou z možností ako podporiť rozvoj cestovného ruchu, pokladám realizáciu projektu zameraného na propagáciu činnosti a služieb mestského informačného centra. Prezentácia MIC v mojom návrhu, je zameraná na návštevníkov a na občanov mesta Poprad. Zvýšením záujmu a zlepšením verejnej mienky o mestskom informačnom centre, by sa mohol zvýšiť aj záujem súkromného sektora o spoluprácu. Vzhľadom k tomu, že mesto nemá spracovaný strategický dokument pre podporu a rozvoj cestovného ruchu, v návrhovej časti využívam informácie z mestského informačného centra a mestského úradu v Poprade.

5.1 Charakteristika mestského informačného centra v Poprade

Vznik a formy informačného centra

- 1992 – založenie informačného centra ako súčasť mestskej príspevkovej organizácie Popradská informačná agentúra

- 1993 – členstvo v Asociácii informačných centier Slovenska (AICES)

- 1996 – transformácia - Popradská informačná agentúra, s.r.o.

- 2002 – transformácia Popradskej informačnej agentúry, s.r.o. na Mestské informačné centrum ako súčasť Oddelenia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu Mestského úradu Poprad

Činnosti a služby mestského informačného centra v Poprade

Ponuka informácií : turistické informácie o meste a regióne, historické pamiatky, atrakcie a ponuka trávenia voľného času, múzeá a galérie, kultúrne zariadenia, ubytovanie, stravovanie, databanka firiem v meste Poprad, kultúrne, spoločenské a športové podujatia

Ponuka služieb: sprievodcovské služby, prekladateľské a tlmočnícke služby, predpredaj vstupeniek, vylepovanie plagátov, vydavateľská činnosť – informačné materiály o meste a okolí, doplnkové služby – predaj máp, sprievodcov a suvenírov, inzertná služba

Aktivity oddelenia regionálneho rozvoja, cestovného ruchu a mestského informačného centra

Ďalšie činnosti: prezentácia mesta na veľtrhoch a výstavách, hodnotenie turistickej sezóny, metodická činnosť, aktívna práca v Asociácii informačných centier Slovenska, propagácia mesta prostredníctvom aktivít organizácie, spolupráca so subjektami cestovného ruchu v meste a okolí, spolupráca na príprave kultúrnych akcií mesta, grafická a reklamná činnosť, pravidelná analýza a doplnenie databázy zariadení a služieb v oblasti CR a jeho prezentácia (internet, plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta), budovanie „mestského

informačného systému“ pre podporu a zlepšenie infraštruktúry v oblasti turistiky (infokiosky, optická sieť), spolupráca s vydavateľstvami a masmédiami

5.2 Základné charakteristiky projektu

Projekt môžeme definovať ako radu aktivít so stanovenými cieľmi, ktoré vedú ku konkrétnemu výsledku v danom časovom rámci, ktorého cieľom je vytvoriť jedinečný produkt či službu. Projekt, ktorý musí naplniť stanovené ciele a zámery pomocou dostupných zdrojov v priebehu vymedzeného obdobia, je pripravený tak, aby sa vyriešil problémy, ktorých riešenie je požadované.

5.2.1 Vymedzenie problému a jeho príčin

Pred začiatkom návrhu projektu som si definovala problém, ktorý má daná cieľová skupina, ako sa problém prejavuje v činnosti MIC a ako obmedzuje jej efektívnosť a možnosť ďalšieho rozvoja. Základom pre definovanie cieľov je pochopenie problému, jeho formulácia a príčiny.

Problém (jeho predbežné vymedzenie)

- Nízka propagácia činnosti a služieb mestského informačného centra v Poprade.

Formulácia problému**:**

- nízka propagácia činnosti a služieb mestského informačného centra, ktorá obmedzuje šírenie informácií pre možných návštevníkov, občanov mesta a regiónu Tatier

Dôkazy o existencii problému**:**

- koľko návštevníkov je informovaných v MIC,
- nízka úroveň propagácie MIC,
- nízka spolupráca súkromného a verejného sektora s cieľom rozvoja CR v Poprade.

Príčiny problému:

- chýbajúca koncepcia rozvoja cestovného ruchu mesta Poprad,
- nízka mienka súkromného sektoru o prínose MIC v rámci rozvoja CR,
- chýbajúca prezentácia na internete
- vysoko spoplatňované umiestnenie reklamy pre súkromný sektor na stránkach mesta Poprad
- chýbajúca podpora nových služieb v CR v meste Poprad

Následky neriešenia problému:

- pasívny postoj mesta k rozvoju cestovného ruchu,
- menej efektívne fungovanie mestského informačného centra
- stagnácia vývoja služieb v CR a ich kvality

Podporné stanoviská a porovnávacie kritériá:

- uplatnenie mestskej informačnej agentúry pri prezentácii súkromného sektora,
- aktívna podpora MIC ako výkonného článku mesta Poprad, v rámci rozvoja cestovného ruchu.

Predpokladaný názov projektu:

Propagácia činnosti a rozšírenie služieb mestského informačného centra v Poprade

Predkladateľ:

Za predkladateľa projektu navrhujem mesto Poprad – mestské informačné centrum

Zhrnutie projektu:

Cieľom projektu je podporiť rozvoj cestovného ruchu v meste Poprade, prostredníctvom propagácie činnosti a rozšírenia služieb mestského informačného centra. Úspešným zrealizovaním projektu sa zvýši verejná mienka občanov a záujem súkromného sektora spolupracovať s mestským informačným centrom. Projekt je zameraný na výraznejšiu prezentáciu činnosti, jeho významu MIC a tak aj turistických atrakcií. Informačné centrum vďaka lepšej spolupráci zo súkromným sektorom môže vytvárať obsažnejšie a zaujímavejšie pobytové balíky, s cieľom zvyšovania návštevnosti atrakcií

a predlžovania pobytu zahraničných turistov v regióne Vysokých Tatier. Cieľovou skupinou sú návštevníci tatranského regiónu a jeho obyvatelia. V prípade úspešnej realizácie projektu predpokladáme oslovenie širších más návštevníkov a obyvateľov, čo sa v konečnom dôsledku musí prejaviť na prosperite súkromného sektora. Tieto skupiny predstavujú kľúčové subjekty na trhu cestovného ruchu, ktoré môžu priamo ovplyvniť regionálny rozvoj. Projekt bude realizovaný v rámci výzvy investície neziskovej povahy do infraštruktúry cestovného ruchu na Slovensku.

Kým analýza problémov prezentuje negatívne aspekty súčasnej situácie, analýza cieľov prezentuje pozitívne aspekty budúcej žiadanej situácie. To predpokladá preformulovanie problémov do cieľov. Formulácia cieľov [3] sa musí držať istých zásad a to:

- Realistické – dosiahnuteľné s danými finančnými a materiálnymi zdrojmi a v rámci predpokladaného harmonogramu,
- Konkrétne – aby bolo možné akýkoľvek pokrok smerom k naplneniu cieľov pripísať k dobru projektu a nie nejakej externej príčine,
- Merateľné – za prijateľných nákladov a s prijateľným úsilím, aby bolo možné merať efektivitu a fungovanie projektu.

Je nepravdepodobné, aby konkrétny projekt niekedy dokázal reagovať na všetky problémy, ktoré v danej oblasti existujú. Z tohto dôvodu bude do cieľov návrhu projektu zahrnuté omnoho menej riešených problémov, ako ich definuje analýza problémov [3].

Globálny cieľ projektu:

Globálnym cieľom projektu je podporiť rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu, zvýšenie návštevnosti mesta Poprad a predĺženie pobytu zahraničných návštevníkov v regióne prostredníctvom propagácie činnosti a rozšírenia služieb mestského informačného centra.

5.2.2 Špecifické ciele projektu

K dosiahnutiu globálneho cieľa chceme prispieť aktivitami, ktoré sú obsiahnuté v nasledujúcich špecifických cieľoch:

- Cielenou propagáciou činnosti a rozšírených služieb mestského informačného centra zabezpečiť **dostupnosť informácií a prezentovať aktivity mesta Poprad,** možným návštevníkom, občanom mesta a regiónu Tatier

- **Zabezpečiť viac návštevníkov a predlžovanie pobytu zahraničných a domácich turistov.** Spolupráca mesta so súkromným sektorom, pomôže ku propagácií malých a stredných podnikov v oblasti cestovného ruchu, prispeje ku skvalitňovaniu služieb ich konkurencieschopnosti, čo následne bude mať priaznivý dopad na rozvoj potenciálu cestovného ruchu v tatranskom regióne.

- **Rozvoj spolupráce súkromného a verejného sektora** – prostredníctvom zviditeľnenia mestského informačného centra a bezplatnej reklamy na svojich webových stránkach môže MIC podnietiť záujem súkromného sektora o spoluprácu a tak podporiť rozvoj poskytovaných služieb v danom sektore. Samospráva zorganizuje stretnutie súkromnej, neziskovej sféry s cieľom podpory rozvoja kvalitných služieb v oblasti cestovného ruchu. Spoločne vybranými projektmi bude vytvorené partnerstvo neziskového sektora (kultúrne podujatia a pod.), súkromnej sféry (služby v oblasti cestovného ruchu) a verejného sektora (propagácia doma a v zahraničí), ktorá bude hnacou silou v rozvoji kvality poskytovaných služieb ako aj vo zvyšovaní zamestnanosti v danej oblasti.

Odôvodnenie navrhovaného projektu :

Navrhovaný projekt vychádza z Národného rozvojového plánu Slovenskej republiky 2007 - 2013
Regionálny operačný program
Priorita č.5 – Podpora infraštruktúry cestovného ruchu

Opatrenie 2.3. Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu

Operačný cieľ – skvalitnenie a rozšírenie služieb cestovného ruchu prostredníctvom podpory verejného a neziskového sektora;

Navrhovaný projekt sa tiež zhoduje s vytýčenými cieľmi mesta Poprad v rámci podpory cestovného ruchu a to:

Cieľ 1: Rozvoj cestovného ruchu v Poprade

Úloha 1:Propagovať mesto Poprad ako cieľové turistické miesto a zvýšiť počet návštevníkov v meste o x% do roku 200x

Program 1: Podpora existujúcich turistických atrakcií a programov

Úloha 2: Vypracovať ucelenú a integrovanú regionálnu turistickú ponuku v priebehu nasledujúcich dvoch rokov a tým zvýšiť počet návštevníkov o x% do roku 200x

Program 2: Vypracovanie nových turistických produktov a programov

Vybrané cieľové skupiny projektu:

- potenciálni domáci a zahraniční turisti
- obyvatelia regiónu
- súkromný sektor

Turistické, kultúrne a iné informácie resp. poradenstvo v oblasti turismu a kultúry môžu využívať obyvatelia a návštevníci podtatranského regiónu. Súčasná doba je charakterizovaná ako doba informácií. Poskytovanie dobrých, aktuálnych a presných informácii sa dnes nezaobíde bez kvalitnej webovej prezentácie. Nárast počtu turistov v uplynulých sezónach v Poprade ukazuje nevyhnutnosť zlepšenia služieb poradenskej, informačnej kancelárie, ktorá bude schopná poskytovať informácie širokého spektra, pokrývajúce nielen spádovú oblasť mesta, ale i širokého regiónu.

Samospráva spolu so súkromným sektorom môže prostredníctvom môjho návrhu zlepšiť synergický efekt, vytvoriť spoločnú prezentáciu súkromného a verejného

sektora. Propagácia zabezpečí väčší počet návštevníkov a tým sa zvýši počet pracovných miest hlavne v sektore služieb.

5.2.3 SWOT analýza

Silné a slabé stránky sú takzvané interné faktory, ktoré sa vzťahujú obvykle na organizáciu a osoby a môžu ovplyvniť manažment organizácie alebo projektu. Príležitosti a ohrozenia sú faktormi externými a vplývajú na projekt externe.

Silné stránky	**Slabé stránky**
• Existencia informačných centier v regióne (Poprad, Kežmarok, Vysoké Tatry, Levoča). • Dlhodobé skúseností a tradícia v poskytovaní turistických informácií. • Kvalifikovaná pracovná sila. • Priestory kancelárie v centre mesta, pobočka v historickej časti Spišská Sobota. • Rast počtu návštevníkov informačnej kancelárie. • Spolupráca s informačnými centrami v regióne • Dostatočné technické vybavenie	• Pokles kúpyschopnosti obyvateľstva. • Relatívne vysoká miera nezamestnanosti (Poprad 14,37). • Existujúce propagačné materiály sú individuálne, chýbajú komplexné informačné materiály. • Chýbajúca webová prezentácia • Chýbajú bezplatné informačné materiály • Nezáujem podnikateľských subjektov vstúpiť do oblasti poskytovania informačných, poradenských služieb. • Nedostatok finančných prostriedkov samosprávy na pokrytie základných funkcii.
Príležitosti	**Ohrozenia**
• Viac ako 50 % územia regiónu pokrývajú lesy – vysoká kvalita ŽP (ovzdušie, vody). • Zdroje termálnych vôd. • Prepojenosť turistických centier • Do oblasti zasahujú 4 národné parky. • Skĺbenie aktivít športovania zima, leto. • Uchovávanie kultúrnych tradícií. • Celoročná prevádzka (kulminácia leto, zima). • Využívanie prostriedkov z EÚ • Vznik nových komplexných dokumentov pre rozvoj cestovného ruchu • Bohatá sieť kultúrnych inštitúcií, múzeí, skanzenov, kostolov, hradov a zámkov • Vybudovanie nových relaxačných vodných areálov – nedostatočne propagovaných	• Nezáujem turistov o poskytované informácie, poradenstvo. • Účasť na medzinárodnom turistickom veľtrhu neosloví cieľové skupiny. • Pobytové balíky neposkytnú dostatočné množstvo atrakcií pre predĺženie pobytu turistov v regióne. • Rozvoj v sektore služieb nestabilizuje pracovný trh celoročne - mimosezóny. • Chýbajúce neturistické atrakcie • Absencia strategického dokumentu k rozvoju CR v meste Poprad

5.3 Logický rámec projektu

Logický rámec projektu ukazuje vzájomné vzťahy medzi rôznymi úrovňami cieľov a ukazuje ako kontrolovať, či budú tieto ciele dosiahnuté. Rámcovo popisuje výstupy, ktoré projekt dosiahne a aktivity, ktoré je potrebné vykonať na dosiahnutie plánovaných výstupov. Zároveň uvádza faktory (vo forme predpokladov), ktoré sú mimo kontrolu projektu, ale môžu podstatným spôsobom ovplyvniť jeho priebeh alebo úspešné ukončenie.

Celkový cieľ- zámer

Zlepšiť propagáciu činnosti a rozšírených služieb mestského informačného centra, a tým zabezpečiť **dostupnosť informácií a prezentovať mesto Poprad,** možným návštevníkom, občanom mesta a regiónu Tatier, so zámerom zvýšenia príjmov do rozpočtu mesta z CR.

Čiastkové ciele – účel projektu

1. Realizácia webovej stránky MIC, prostredníctvom ktorej budú prezentované všetky dostupné služby CR, kultúrne a športové podujatia, zaujímavosti a atrakcie regiónu a on-line rezervačný systém na všetky ponúkané podujatia.
2. Osadenie informačných tabulí MIC
3. Oboznámenie širokej verejnosti a súkromného sektora prostredníctvom regionálnych médií o rozšírení služieb, o význame a činnosti MIC, o možnosti spolupracovať pri tvorbe pobytových balíkov
4. Príprava LCD prezentácie a jej spustenie
5. Vytvorenie kvalitných informačných materiálov a pobytových balíkov slúžiacich ako súčasť prezentácie na veľtrhu
6. Účasť na veľtrhu
7. Vyhodnotenie a monitoring projektu, formou výstupu údajov z databázy sa sledované obdobie, a následná prezentácia výsledkov v regionálnych médiách

Výsledky špecifických cieľov

1. Pri napĺňaní prvého cieľa predpokladám šírenie informácii o kultúrnych, športových podujatiach, o atrakciách a podujatiach v meste, o projekte samotnom a o cieľoch, víziách, a výsledkoch podpory CR v meste Poprad. On–line – rezervačný systém uľahčí a zviditeľní predaj vstupeniek, a teda rozšíri a zlepší služby MIC, tým je možné predpokladať nárast počtu obchodných kontraktov s miestnymi firmami.
2. Pri napĺňaní druhého špecifického cieľa predpokladáme zvýšenie počtu návštevníkov mestského informačného centra, prostredníctvom navigácie informačných tabulí. Tento cieľ vedie v konečnom dôsledku k nárastu počtu predaných prenocovaní zahraničným klientom.
3. Pri napĺňaní 3. cieľa predpokladáme zvýšenú informovanosť občanov, návštevníkov mesta a súkromného sektora o výsledkoch, význame činnosti a služieb MIC, čím sa zlepší verejná mienka o úrovni služieb poskytovaných v informačnom centre a zvýši sa počet kontraktov s miestnymi podnikateľmi v oblasti CR.
4. Pri napĺňaní 4. cieľa predpokladáme zvýšenie záujmu o aktivity konajúce sa v Poprade, LCD prezentácia vo výkladných presklených priestoroch bude pútavým spôsobom oslovovať okoloidúce osoby a motivovať ich k využitiu služieb MIC – zvýšenie počtu informovaných návštevníkov.
5. Pri napĺňaní 5. cieľa, ktorým je príprava informačných materiálov a pobytových balíkov ako podkladov na veľtrh sa predpokladá podpísanie nových obchodných kontraktov so súkromným sektorom. Dobre zostavené a pútavo prezentované pobytové balíky sú hlavným prvkom k motivovaniu možných turistov a v následnom v predlžovaní pobytu návštevníkov.
6. Pri napĺňaní 6. cieľa, ktorým je účasť na medzinárodných turistických veľtrhoch v Poľsku, predpokladám zvýšenie počtu turistov z Poľska.
7. Vyhodnotenie úspešnosti projektu bude medializované v TV Poprad, Podtatranských novinách, v novinách Poprad, v mesačníku Popradčan a na webových stránkach MIC a mesta Poprad. Pozitívne výsledky budú ďalším podnetom spolupráce pre súkromný sektor.

Dopad

Po 24 mesiacoch po ukončení predpokladáme nasledovný dopad projektu:

1. Zvýšenie počtu podnikateľov a zamestnancov v cestovnom ruchu
2. Zvýšenie počtu návštev turistického centra
3. Nárast počtu obchodných kontraktov miestnych firiem s MIC
4. Predĺženie priemerného pobytu návštevníkov mesta

Aktivity

- Grafický a obsahový návrh informačných tabulí MIC a ich osadenie
- Tvorba a realizácia webovej stránky mestskej informačnej agentúry
- Vytvorenie pobytových balíkov a propagačných materiálov na základe spolupráce so súkromným sektorom
- Informovanie verejnosti a súkromného sektora o možnosti prezentácie na webových stránkach MIC a rozšírených službách, prostredníctvom regionálnych médií
- Príprava a spustenie prezentácie formou LCD reklamy v sklenených výkladných priestoroch MIC
- Príprava propagačných materiálov pre veľtrh cestovného ruchu
- Účasť na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu
- Vyhodnotenie a monitoring projektu, formou výstupu z údajov z databázy a prezentácia výsledkov a významu MIC v regionálnych médiách

Vstupy

Zdroje potrebné na realizáciu sú uvedené v projektovom rozpočte viz Príloha č.1

Predpoklady

- Záujem návštevníkov o poskytované informácie
- Motivácia zamestnancov MIC
- Záujem oslovených o ponúkané pobytové balíky
- Záujem súkromného sektora o vytvorenie spolupráce v rámci propagácie služieb

- Záujem verejnosti o propagované výsledky MIC
- Dostatočné delegovanie právomocí mestského úradu na MIC
- Zaistenie udržateľnosti projektu
- Realizácia projektu v požadovanej kvalite a v požadovanom čase

5.4 Podrobný popis jednotlivých činností

Aktivity, ktoré budú vykonané počas realizácie projektu je možné rozdeliť na dve skupiny. Prvou sú činnosti, ktoré majú motivovať možných turistov prísť do mesta Poprad. Druhou skupinou sú aktivity, ktorými im pomôžeme dostať sa k turistickým informáciám priamo v meste.

Do prvej skupiny patrí účasť na veľtrhu, kde je úlohou MIC zaujať cieľovú skupinu možnosťami v regióne, osloviť ich ponukou pobytových balíkov, kvalitnými prezentačnými materiálmi a túto informáciu u nich uchovať. Druhou skupinou sú činnosti, ktoré im skvalitnia dovolenkový čas. Navigácia a označenie informačného centra, možnosť využívania aktualizovanej internetovej stránky, a tým zjednodušenia prístupu k turistickým informáciám. Činnosti sú zostavené tak, aby zvýšili záujem turistov o mesto Poprad a teda aj o mestské informačné centrum. Zvýšenie záujmu zo strany turistov a občanov povedie aj k zvyšovaniu záujmu o spoluprácu zo strany súkromného sektora. MIC aj dnes poskytuje informácie a má pomerne dosť návštevníkov, ale bohužiaľ výsledky jeho činnosť nie sú prezentované a tým stagnuje verejná mienka o jeho význame a prínose.

Webová stránka MIC

Jednu z hlavných činností tohto návrhu je vytvorenie webovej stránky mestského informačného centra. Prvou časťou obsahu budú kultúrne a športové podujatia, atrakcie a zaujímavosti regiónu, prezentácia činnosti a výsledkov mestského informačného centra. Druhá časť stránky bude venovaná súkromnému sektoru, kde bude mať možnosť predstaviť svoje služby. Spoplatnenie tejto služby by malo byť iba symbolické aby neodrádzalo potenciálnych záujemcov ako na stránkach mesta Poprad. Webová stránka

bude spracovaná v 6 jazykoch a to: slovenskom jazyku, anglickom jazyku, nemeckom jazyku, poľskom jazyku, maďarskom a ruskom jazyku. Hlavným prínosom stránky by mal byť on-line rezervačný systém, ktorý by urýchlil, zjednodušil a skvalitnil systém predaja vstupeniek na všetky podujatia v meste. Príprava podkladov pre stránku by mala trvať približne 5 - 6 mesiacov a jej následná realizácia 4 - 5 mesiacov. Nutnosťou všetkých informačných stránok je ich pravidelná aktualizácia, prehľadnosť a zaujímavé grafické riešenie. Prostredníctvom webovej stránky by sa mohli vytvárať aj diskusie na tému zlepšenia a podpory cestovného ruchu v Poprade. Webová stránka s rezervačným systémom vstupeniek bude pre MIC jednoznačným prínosom, ktorý napomôže spolupráci verejného a súkromného sektora s cieľom podporiť rozvoj cestovného ruchu. Výsledkom realizácie stánky bude nárast počtu podpísaných kontraktov s miestnymi firmami.

Informačné tabule MIC

Ďalšou z aktivít návrhu je umiestnenie informačných tabulí na všetkých miestach v Poprade, kde by ich umiestenie pomohlo zistiť návštevníkom jeho polohu, otváracie hodiny a webovú stránku MI. Touto aktivitou sa zvýši počet návštevníkov turistického informačného centra a nepriamym dopadom prostredníctvom pobytových balíkov by sa mal zvýšiť aj počet predaných nocľahov zahraničných turistov.

Informačné tabule budú umiestnené na strategických miestach tak, aby ich mohli využívať turisti, ktorý prídu do Popradu vlastným automobilom, vlakom, autobusom a lietadlom. Hlavné osvetlené informačné tabule budú umiestnené na autobusovej a vlakovej stanici, na letisku a pri diaľničnom zjazde do Popradu. Menšie reflexné tabule budú na troch parkoviskách v blízkosti centra a pri Aquacity Poprad. Navigačnú úlohu budú spĺňať smerové tabule na hlavných cestách, ktoré budú umiestnené na stĺpoch verejného osvetlenia. Posledný typ informačných tabulí bude umiestnený na takzvaných plagátových plochách, ktoré budú informovať peších návštevníkov mesta. Na všetkých typoch tabulí bude informácia o otváracích hodinách MIC, o webovej stránke a ostatné kontaktné informácie. Ich prevedenia sa budú líšiť podľa typu a veľkosti tabulí.

Prezentácia LCD

Výsledkom prezentácie LCD v priestoroch MIC sa predpokladá nárast počtu návštevníkov centra. Touto zaujímavou formou bude na svoje činnosti priťahovať okoloidúcich turistov a občanov. Prostredníctvom nej sa budú nonstop prezentovať všetky podujatia v Poprade a informácie o nich. LCD prezentácia využije lepšie malý priestor výkladu a zároveň kreatívnym spôsobom podá niekoľkokrát väčšie množstvo informácií, ktoré by sa na výstavnú plochu inak nedalo umiestniť.

Výroba propagačných materiálov

Zaujímavé a kvalitne spracované propagačné materiály sa dajú považovať za čiastočný úspech na veľtrhu, preto by sa mala tejto činnosti vždy venovať dostatočná pozornosť. Výstupom budú 6 – 8 stánkové brožúrky, obsahujúce turistické informácie o meste Poprad a jeho kultúrne – športových možnostiach. Konečný materiál by mal spĺňať ekonomické, sociálne a enviromentálne požiadavky. Medzi ekonomické požiadavky patrí: propagácia regiónu, zvyšovanie počtu návštevníkov a záujemcov o služby cestovného ruchu v regióne. Ďalej by mal prejavovať úctu a spolupatričnosť ku kultúrnym a prírodným danostiam regiónu, mal by podporovať ekologickú turistiku ako pešiu turistiku, cykloturistiku, využívanie in-line chodníkov, lyžovanie po značkovaných turistických chodníkoch a bežeckých tratiach. Proces realizácie propagačných materiálov zahŕňa zber údajov a fotografií, ich spracovanie, triedenie a výber, písanie textov, odbornú a jazykovú korektúru textov, preklad textov, jazykovú korektúru textov, grafické spracovanie, prípravu na tlač, tlač a samotnú prezentáciu. Tento materiál je smerovaný na veľtrh do Poľska, teda je možné ho prispôsobiť atrakciám a podujatiam, ktoré poľský turisti vyhľadávajú.

Účasť na veľtrhu

Úspešnosť prezentácie na veľtrhu ovplyvňuje viacero faktorov, medzi ktoré patrí primeraný výber krajiny, kde predpokladáme dobré výsledky s minimálnymi nákladmi. Zo štatistík mestských informačných centier v regióne Vysokých Tatier vyplýva, že

poľskí turisti patria k najfrekventovanejšej skupine návštevníkov informačných centier hneď za domácimi turistami. Úspešnosť ovplyvňuje aj vzdialenosť od destinácie a spôsob dopravy. Poľsko má viac ako 40 miliónov obyvateľov a mesto Poprad je od jeho hraníc vzdialené iba hodinu cesty autom, čo je veľmi pozitívny faktor. Poľskí turisti obľubujú relax v plavárňach, v relaxačných bazénoch a saunách. Mesto Poprad a región Vysokých Tatier tieto oddychové možnosti ponúka a preto môžu byť pobytové balíky postavené na tzv. aquaturistike. V zimnom období budú hlavným lákadlom široké možnosti zjazdového a bežeckého lyžovania.

Poradenstvo – pobytové balíky

V priebehu celého trvania projektu bude MIC podávať turistom informácie o pobytových balíkoch. Úlohou centra je zostavovať atraktívne balíky primerané požiadavkám turistov, ktoré môžu návštevníkov motivovať k predlžovaniu pobytu. Zároveň by malo mesto Poprad motivovať podnikateľov v cestovnom ruchu k vzájomnej spolupráci a pomoci, malo by vytvoriť priateľské a podnikateľské podnebie pre projekty, ktoré by pomohli rozvoju cestovného ruchu. Výsledkom bude nárast podpísaných kontraktov s miestnymi firmami z oblasti cestovného ruchu.

5.5 Plánovanie

Mojím cieľom pri plánovaní projektu a jeho implementácii je vytvoriť plán popisujúci postup prác a všetkých činností projektu s ohľadom na zdroje, ktoré mám k dispozícii. Základným prvkom realizačného plánu sú činnosti, ktoré musím vzájomne prepojiť a navzájom skoordinovať. Prioritou je dodržať logické nadväznosti jednotlivých činností, vzťahy medzi nimi a určenie optimálnych termínov ich začiatku a ukončenia.

Všetky ciele, ktoré chcem projektom dosiahnuť musia byť stanovené v súlade so zvolenou stratégiou. Plánovanie, tak ako aj projekt, musí mať jasne stanovený začiatok a koniec. Súčasťou návrhu musí byť časový plán, ktorý vymedzí aké aktivity musia byť vykonané, aby sa naplnili stanovené ciele.

Hlavnými črtami plánovania sú:

- silná orientácia na ciele,
- zmysluplné zameranie vedúce k výsledku,
- členenie celkových (hlavných, strategických) cieľov na rad nižších cieľov a aktivít, ktoré sú lepšie splniteľné (sú ľahšie riaditeľné a kontrolovateľné),
- umožnenie efektívneho vykonávania činností.

5.5.1 Časový plán

Míľniky - Názov aktivity	Spôsob overenia	Predpokladaný termín realizácie																						
		2008												2009										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Internet - Príprava a realizácia stránky	Sprístupnenie																								
Informačné značenie - Obsahová a grafická príprava info. tabulí	Osadenie informačných tabulí																								
Reklama MIC - Tvorba prezentácie	Prezentácia LCD																								
Propagácia - Výroba materiálov	Vytlačený materiál																								
Veľtrh – výber a príprava na veľtrh	Prezentácia Na veľtrhu																								
Poradenstvo- Pobytové balíky	Databáza Údajov																								
Vyhodnotenie – Propagácia činnosti a výsledkov ich analýza	Správa o výsledkoch																								

5.6 Financovanie

Pred navrhnutím rozpočtu projektu je dôležité podrobne si preštudovať praktickú príručku ku konkrétnemu operačnému programu. V príručke nájdeme oprávnené náklady na projekt a presné rozdelenie spolufinancovania daného projektu. Vzhľadom k tomu, že NSRR je v schvaľovacom konaní a zatiaľ nie sú dostupné príručky financovania pre jednotlivé operačné programy, návrh rozpočtu je vytvorený ako modelový príklad.

Národné spolufinancovanie je tvorené prostriedkami štátneho rozpočtu a prostriedkami konečného prijímateľa. V prípade ak je konečný prijímateľ z verejného sektora pomer spolufinancovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre súkromný sektor sa výška štátnej pomoci (prostriedky z EÚ a štátneho rozpočtu SR) pohybuje v rozmedzí 50-65% z oprávnených nákladov projektu, pričom žiadateľ musí pri predkladaní projektu disponovať vlastnými finančnými zdrojmi minimálne vo výške 35% z oprávnených nákladov projektu. Výška vlastných zdrojov žiadateľa z verejného sektora je minimálne 5% z oprávnených nákladov projektu. Zároveň musí žiadateľ spĺňať všetky podmienky uvedené v zákone č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci.

Tabuľka č. 10: Konečný prijímateľ – verejný sektor

	Sektorový operačný program		
Druh konečného prijímateľa/ Percento z celkových nákladov projektu	ESF (%)	Štátny rozpočet (%)	Konečný prijímateľ (%)
Štátna rozpočtová organizácia	75	25-20	0
Štátna príspevková organizácia	75	25	0
Obec, VÚC a ich rozpočtová a príspevková organizácia	75	20	5
Verejná vysoká škola	75	20	5
Ostatné subjekty verejného sektora	75	20	5

Zdroj: www.economy.gov.sk

5.6.1 Tvorba rozpočtu

Tvorbe rozpočtu a finančnej štruktúre musíme pri plánovaní projektu venovať zvýšenú pozornosť. Sú prípady, keď sa do rozpočtu niektoré položky uvedú a pri projekte nepoužijú, alebo použijú nesprávne a v prípade takého zistenia je možné, že peniaze, ktoré sme od únie dostali, nám vezmú. Rozpočet projektu poskytuje prehľad nákladov, ktoré sa v rámci projektu očakávajú a všetky musia byť presne vymedzené. Náklady sa rozdeľujú do niekoľkých rozpočtových kriviek, ktoré daný projekt požaduje, ako

napríklad mzdové náklady, náklady na cestovné a ubytovanie, náklady na výstavbu (investičné náklady), náklady na reklamu a iné.

Predkladaný rozpočet musí byť pre daný projekt záväzný. Jednotlivé položky sa nesmú prekladať z projektu na projekt a pri posudzovaní každej položky je rozhodujúca jej oprávnenosť (v zmysle pravidiel štátnej pomoci), účelnosť, finančná efektívnosť, jednoznačnosť a dokázateľnosť. Položky, ktoré sú skryté, alebo je problém ich odôvodniť, sú neoprávnené. Pri nejasných položkách je potrebné to pri vypĺňaní rozpočtu projektu vysvetliť v komentári k rozpočtu. Žiadateľ o pomoc musí zabezpečiť súlad jednotlivých položiek, ktoré v žiadosti s položkami uvádzanými v rozpočte projektu. Pri položkách, pri ktorých ceny nie sú súčasťou rozpočtových programov, sa použijú ekonomicky najefektívnejšie ceny z reálnych trhových cien dodávateľov.

Spolufinancovanie z fondov EÚ sa vypočíta ako podiel oprávnených nákladov na projekt. Medzi neoprávnené náklady projektu môže patriť DPH, nákup pozemkov a budov, osobné motorové vozidlá, reprezentačné výdaje a pod. Konkrétne oprávnené náklady určí programový doplnok a výzva na predkladanie projektov.

Oprávnené výdavky z EFRR

V nadväznosti na všeobecné Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 sa ustanovujú úlohy fondu regionálneho rozvoja, rozsah jeho pomoci, ciele konvergencia, regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť a Európska územná spolupráca majú stanovené pravidla oprávnenosti pre čerpanie pomoci.

Neoprávnené výdavky z EFRR

a) úroky z dlhov,
b) kúpa pozemku za sumu za sumu presahujúcu 10 % z celkových výdavkov na dotknutú operáciu,
c) odstavenie atómových elektrární z prevádzky,
d) refundovateľná daň z pridanej hodnoty (DPH).

5.7 Očakávaný prínos a doporučenie k realizácii projektu

Hlavným dlhodobým **zámerom projektu je finančný prínos do rozpočtu mesta Poprad**. S tým úzko súvisí aj zvýšenie ekonomickej, kultúrnej a životnej úrovne jeho obyvateľov.

Vyhodnotenie výsledkov bude prebiehať už na konci prvého roku, aby bola možnosť nápravy a zlepšenia, diskusie a návrhov zo strany podnikateľov, turistov a občanov. Po ukončení projektu sa predpokladá pozitívny dopad na počet podpísaných kontraktov s miestnymi firmami, na zvýšenie zamestnanosti v CR, na počet lôžok predaných turistom a následne na zvýšenie tržieb v stravovacích zariadeniach, relaxačných centrách, a parkovacích službách.

Aj napriek tomu, že sa v projektových materiáloch mesta hodnotí región Popradu a Vysokých Tatier ako jeden z najrozvinutejších regiónov, v poskytovaní služieb v oblasti cestovného ruchu sú tu veľké rezervy.

Podniky v oblasti cestovného ruchu nie sú dostatočne silné, aby mohli uskutočňovať marketingové a propagačné aktivity. Cieľom môjho návrhu je marketingovými aktivitami podporiť zvýšený záujem o turistický ruch v regióne a tým prispieť k rozvoju cestovného ruchu a podporných služieb.

Myslím si, že by mestské informačné centrum malo pravidelne vo všetkých regionálnych médiách prezentovať svoju činnosť, úspechy a ciele aj po skončení projektu. Ovplyvňovalo by tým celkovú klímu mesta, verejnú mienku, postoj súkromného sektora a aj samotných občanov. Pozitívne výsledky by priťahovali spoluprácu podnikateľov a v dlhodobom horizonte rozvíjali synergický efekt rozvoja cestovného ruchu.

Výsledkom dlhodobej spolupráce MIC so súkromným sektorom sa dá predpokladať aj spätná väzba od návštevníkov a občanov. Miestni poskytovatelia služieb a turistických atrakcií môžu touto cestou získať prehľad o požiadavkách aj náročných turistov, čo im umožní pracovať na skvalitnení poskytovaných služieb.

Vybudovanie a neustále zdokonaľovanie infraštruktúry CR patrí k jedným z priorít regionálneho operačného rámca. Je to dlhotrvajúci proces, ktorý musí byť založený na kvalitne spracovaných strategických dokumentoch štátu, regiónu či mesta. V mojom návrhu som načrtla jednu z možností ako podporiť aktívnu politiku mesta v rámci CR. Ďalšou z možností ako zlepšiť fungovanie MIC je jeho presťahovanie do nových priestorov. V súčasnosti sa nachádza v jednej miestnosti, ktorá neposkytuje dobré podmienky pre jeho plynulý chod, pôsobí chaoticky a je znížená efektívnosť podávaných informácií.

Pri cestovaní v USA som mala možnosť využívať služby informačných centier, ktoré boli založené na písomných informáciách. Vo veľkom priestore, v regálovom systéme boli podľa jednotlivých služieb roztriedené všetky firmy daného regiónu. Turista si mohol všetky tieto informácie prečítať sám, urobiť si prehľad, vybrať si a to všetko bez časového a priestorového tlaku. V prípade dodatočných informácií sa mohol spýtať zamestnanca informačného centra. V popradskom informačnom centre je to naopak, väčšinu informácií poskytujú zamestnanci ústne a to aj z dôvodu nedostačujúcich bezplatných informačných materiálov od samotných poskytovateľov služieb.

Návrh, ktorý som spracovala sa najprv preto zameriava na zlepšenie spolupráce s podnikateľmi. Som presvedčená, že bez dostatočnej komunikácie a vôle spolupracovať nie je možné vybudovať infraštruktúru CR na úrovni vyspelých krajín. Partnerská spolupráca súkromného a verejného sektora bude tiež motorom pre skvalitnenie služieb a priaznivej prezentácie regiónu – spoločného cieľa zainteresovaných. Prosperita podnikateľov bude zárukou pokračovania projektu a teda i poskytovania kvalitných informácií, na ktorých je uvedený princíp založený.

ZÁVER

Slovensko svojím vstupom do Európskej únie začalo písať svoju novú éru. Z členstva v takomto spoločenstve vyplýva veľké množstvo výhod. Súčastne je potrebné vedieť tieto výhody správne využiť. Slovensko malo prvú možnosť čiastočne čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, v skrátenom programovom období 2004 – 2006. Počas týchto rokov sme často z médií počuli o ich nedostatočnom využívaní. Nedostatok vyplynul zo zlého riadenia štátnych orgánov. Ďalšou medzerou v riadení slovenskej štrukturálnej politiky je centralizované a netransparentné posudzovanie projektov. Počas spracovávania materiálov pre diplomovú prácu, som sa stretla aj s neprijatými projektmi, no samotný predkladateľ nevedel, čo bolo príčinou neúspechu, teda nemal šancu projekt dopracovať. Teraz vstupujeme do prvého sedemročného obdobia 2007 – 2013 a výsledok záleží na kvalite jednotlivých predkladaných projektov a zároveň aj na koordinácii tejto práce zo strany štátu.

Možnosť využívania prostriedkov z EÚ považujem za veľkú príležitosť pre verejný aj súkromný sektor, pre neziskové organizácie, obce a podniky . Žiaľ, niektoré z nich nemajú s projektovým riadením žiadne skúsenosti. Mnohé z týchto subjektov využívajú služby školených projektových manažérov, alebo profesionálnych konzultantov a iní ani nevedia, aké projekty by mohli financovať z týchto zdrojov.

Túto tému diplomovej práce som si vybrala preto, že žijem v turistiky atraktívnej oblasti, kde som evidovala čiastkové úspechy, ale aj mnoho nedostatkov v celkovej koordinovanosti v oblasti CR. Vo svojej práci som sa venovala iba jednému čiastkovému problému zo širokej sféry nedoriešených otázok z oblasti cestovného ruchu, ktoré je možné prostredníctvom štrukturálnych fondov financovať.

V mojej diplomovej práci som na základe vyhodnotenia už financovaných projektov, vybrala oblasť cestovného ruchu ako zaujímavú na spracovanie návrhu projektu. Sústredila som sa na základné východiská projektu, na stanovenie globálneho cieľa, špecifických cieľov a logického rámca, čo je základom pre rozhodnutie, či má projekt opodstatnenie a či bude prínosné ho financovať.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

[1] KEŘKOVSKÝ, M., KEŘKOVSKÁ, A.,.: *Evropská unie*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1999, 142 s.ISBN 80-7226-196.

[2] VILAMOVÁ, Š.:*Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.

[3] VILAMOVÁ, Š.: *Jak získat finanční zdroje z Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-7201-574-5.

[4] SABOL, T., MACEJ, P.: *Projektový manažment*. 1. vyd. Košice: Technická univerzita - Inštitút celoživotného vzdelávania, 2001. 287 s.ISBN 80-7099-775-3.

[5] SIPKO, S.: Slov*enko a Európska únia*, 1. vyd. Bratislava: Grafis, 2003. 32 s. ISBN 80-969025-1-2.

[6] SVOZILOVÁ, A.: *Projektový managment*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 356 s. ISBN 80-247-1501-5.

Internetové zdroje:

[9] Eufondy, [online] [cit. 2007-3-2]
URL:< http://www.eufondy.org/?cat=f85cb79d7c13a556075671839f716d68>.

[7] Euraktiv, [online] [cit. 2007-3-2].
URL:< http://www.euractiv.sk/strukturalne-fondy >.

[8] Euraktiv, [online] [cit. 2006-6-9].
URL:< http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/clanok/sf-200406-nevycerpali-sme-zatial-este-ani-tretinu >

[9] Euraktiv, [online] [cit. 2007-5-4]
URL:< http://www.euractiv.sk/strukturalne-fondy/clanok/europsky-fond-regionalneho-rozvoja-erdf >.

[10] Euraktiv, [online] [cit. 2007-4-4]
URL:<_http://www.Euractiv.sk/regionalny-rozvoj/zoznam_liniek/programove-obdobie-2007---2013 >.

[11] Euroinfo, [online] [cit. 2007-2-5]
URL:< http://www.euroinfo.gov.sk/index/go.php?id=658>.

[12] Europskaunia, [online] [cit. 2007-2-4]
URL:< http://www.europskaunia.sk/nuts>.

[13] Fondyeu. [online] [cit. 2007-4-5]
URL:< http://www.fondyeu.sk/showarticle.php?articleID=19>.

[14] MVRRSR.: *Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013*. [online] [cit. 2007-4-5] URL:< www.build.gov.sk/www/pk/9623_06/material.doc >.

[15] Portál verejnej správy, [online] [cit. 2007-2-1]
URL:< http://portal.gov.sk/Portal/sk/Default.aspx?CatID=39&aid=481 >.

[16] Strukturálne fondy, [online] [cit. 2007-2-5]
URL:< http://www.strukturalnefondy.sk/Default.aspx?CatId=72 >.

[17] Vasaeuropa, [online] [cit. 2007-2-1].
URL:< http://www.vasaeuropa.sk/index.php?i=145>.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

CR - cestovný ruch
ERDF - Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF - Európsky sociálny fond
ES - Európske spoločenstvo
EÚ - Európska únia
GS - Grantová schéma
HDP - Hrubý domáci produkt
KF - Kohézny fond
JPD - Jednotný programový dokument
PP - Poprad
PL - Poľsko
MIC - Mestské informačné centrum
MRK - Marginalizované rómske komunity
MŠ - Materská škola
MVRR - Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja
NSRR - Národný strategický referenčný rámec
NRSR - Národná rada Slovenskej republiky
RR - Regionálny rozvoj
SKK - Slovenská koruna
SOP - Sektorový operačný program
ŠF - Štrukturálne fondy
SR - Slovenská republika
ŠR - Štátny rozpočet
VT - Vysoké Tatry
VÚC - Vyššie územné celky
ÚV - Úrad vlády
ZŠ - Základná škola

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Rozdelenie krajín podľa výšky HDP na osobu oproti priemeru EÚ 25 16
Tabuľka č. 2: Porovnanie štruktúry cieľov a nástrojov kohéznej politiky 2000 -2013 18
Tabuľka č. 3: Čerpanie štrukturálnych fondov v rokoch 2004-2006 23
Tabuľka č. 4: Kohézna politika v rokoch 2007 – 2013 (bežné ceny) 24
Tabuľka č. 5: Regionálny operačný program 30
Tabuľka č. 6: Projekty podané v roku 2003 37
Tabuľka č. 7: Projekty podané v roku 2004 40
Tabuľka č. 8: Projekty podané v roku 2005 44
Tabuľka č. 9: Projekty podané v roku 2006 45
Tabuľka č.10: Konečný prijímateľ – verejný sektor 66

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1: Rozpočet projektu 75
Príloha č. 2: Ukážka komentára k jednotlivým položkám 77

PRÍLOHY

Príloha č. 1: Rozpočet projektu

ROZPOČET PROJEKTU				**V Sk********
Typ výdavku	*Jednotka*****	***Počet jednotiek***	***Jednotková cena***	***Náklady spolu***
		1	*2*	*3=1*2*
INVESTIČNÉ NÁKLADY				
1. Nákup nehnuteľností				
2. Stavebné náklady				
3. Technologická časť				
3. Spolu				
4. Zariadenie / Vybavenie*				
4.1. Vybavenie				
4.1.1. LCD monitor	Ks	1	27 594	27 594
4.1.2 LCD monitor	Ks	1	16 881	16 881
4.1.3. DVD prehrávač	Ks	2	2 900	5 800
4. Spolu				**50 275**
5. Iné investičné náklady				
5. Spolu				
NEINVESTIČNÉ NÁKLADY				
6. Personálne náklady				
6.1. Diéty, ubytovanie, stravné				
6.1.1. Diéty zamestnanca MIC	Osobodeň	12	1 701	20 412
6.1.2. Diéty zamestnanca oddelenia CR	Osobodeň	12	1 701	20 412
6.2.3. Cestovné zamestnanca MIC	Cestovné	8	500	4 000
6.2.4. Cestovné zamestnanca oddelenia CR	Cestovné	8	500	4 000
6.2.5. Ubytovanie zamestnanca MIC	Osobodeň	12	3000	36 000
6.2.6. Ubytovanie zamestnanca oddelenia CR	Osobodeň	12	3000	36 000
6.3. Mzdové náklady	Mesiac	24	42 262	507 144
6. Spolu				**627 968**
7. Náklady na prezentáciu				
7.1 Webová stránka				
7.1.1. Tvorba webovej stránky	Ks	1	60 000	60 000
7.1.2. Jazykové mutácie	Mutácia	6	21 500	129 000
7.1.3. Aktualizácia a prevádzkovanie	Počet aktual.	12	2000	24 000
7.2. Informačné tabule				
7.2.1. Hlavné osvetlené tabule	Ks	4	50 000	200 000
7.2.2. Stredné tabule	Ks	4	15 000	60 000
7.2.3. Orientačné tabule	Ks	6	5 000	30 000
7.2.4. Propagačné plagátové tabule	Ks	9	2 500	22 500
7.3. Účasť na veľtrhu	Účasť	4	40 000	160 000
7.3. Spot	Ks	1	5 000	5 000
7.4. Mikrofilm	Minúta	7	5 000	35 000
7. Spolu				**725 500**
8. Náklady projektu				
8.1. Spotrebný tovar a prevádzkový mater.	Mesiac			
8.1.1. Spotrebný tovar (kanc. potreby)	Mesiac	24	2 500	60 000
8.1.2. Prevádzkový materiál (toner...)	Mesiac	24	2 500	60 000

8.2. Poštovné a spojovacie poplatky	Mesiac			
8.2.1. Poštovné	Mesiac	24	300	7 200
8.2.2. Telefón, fax, internet	Mesiac	24	3 500	84 000
8.3. Prevádzkové náklady	Mesiac			
8.3.1.Náklady na energie	Mesiac	24	3 000	72 000
8.3.2.Náklady na upratovanie	Mesiac	24	500	12 000
8.3.3.Náklady na opravu kanc. a PC techniky	Počet opráv	7	3 000	21 000
8.3.4.Náklady na poistenie	Rok	2	2 400	4 800
8. Spolu				**321 000**
9. Odpisy vlastného majetku				
9.1. hnuteľného				
9.2. nehnuteľného				
9. Spolu				
10. Ostatné náklady				
10.1. Propagačný buletín	Ks	8000	25	200 000
10.2. Publicita projektu				
10.2.1. Príspevky v regionálnej tlači	Článok	30	800	24 000
10.3. Monitorovanie a hodnotenie projektu	Štvrťročne	8	1 500	12 000
10.4. Výroba a tlač záverečnej správy	Projekt	1	5 700	5 700
10.5. Finančné, bankové a právne poplatky				
10.5.1. Poplatky banke	Mesiac	24	200	4 800
10. Spolu				**246 500**
7. Celkové oprávnené náklady projektu (1.-6.)				**1 971 243**

Príloha č. 2: Ukážka komentára k jednotlivým položkám

4. Zariadenie / Vybavenie*	
4.1. Vybavenie	
4.1.1. LCD monitor	LCD monitor s uhlopriečkou 24 palcov , určený na prezentáciu v priestoroch MIC, ide o 1 kus x 16 881 Sk
4.1.2 LCD monitor	LCD monitor s uhlopriečkou 26 palcov , určený na prezentáciu na veľtrhu, ide o 1 kus x 27 594 Sk
4.1.3. DVD prehrávač	DVD prehrávače určené na prehrávanie prezentácií na veľtrhu a v priestoroch MIC, v hodnote 2900 Sk x 2 kus, spolu v sume 5 800 Sk
NEINVESTIČNÉ NÁKLADY	
6. Personálne náklady	
6.1. Diéty, ubytovanie, stravné	Ubytovanie predpokladajú sa 4 účasti na veľtrhu teda tri noci pre dvoch zamestnancov, to je 4x3x2x3000, čo je spolu 72 000 Sk. Diéty v Poľsku sú nad 12 hodín 36 EUR na deň a vreckové 40% z 36 EUR, predpokladáme 3 celé dni a 4 účasti na veľtrhu pre dve osoby, pri súčasnom kurze SKK/EUR zo dňa 21. 05. 2007 je to 1 701 Sk na deň na osobu x 3 dni x 4 účasti x 2 osoby, spolu je to 40 824 Sk
6.3. Mzdové náklady	Na realizácii projektu sa budú podieľať 2 osoby, priemerná mzda 21 131x24 mesiacov realizácie projektu x2 osoby, to je spolu 507 114 Sk
7. Náklady na prezentáciu	
7.1 Webová stránka	Náklady na realizáciu webovej stránky sú 60 000 Sk. Stránka bude vyhotovená v 6 jazykových mutáciách, teda 21 500 Sk x 6 je 129 000 Sk. Aktualizácia stránky 12 x 2000 Sk spolu 24 000 Sk
7.2. Informačné tabule	
7.2.1. Hlavné informačné osvetlené tabule	Ide o osvetlené orientačné tabule s informáciami o MIC, 4 kusy x 50 000 Sk je spolu 200 000 Sk
7.2.2. Informačné tabule	Ide o orientačné tabule, 4 kusy x 15 000 Sk, to je 60 000 Sk
7.2.3. Navigačné tabule	Orientačné značenie pre automobily, 6 kusov x 5 000 Sk, to je spolu 30 000 Sk
7.2.4. Propagačné plagátové tabule	9 kusov x 2 500 Sk, to je 22 500 Sk
7.3. Účasť na veľtrhu	Účasť na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu v Krakove - poplatok 40 000 Sk x 4 účasti je 160 000 Sk

7.3. Spot	Výroba spotu pre TV Poprad 5 000 Sk
7.4. Mikrofilm	Mikrofilm určený na prezentáciu na veľtrhu, 1 minúta – 5 000 Sk, mikrofilm má predpokladanú dĺžku 7 minút, teda spolu 35 000 Sk
8. Náklady projektu	
8.1. spotrebný tovar a prevádzkový mater.	Náklady na nákup kancelárskych potrieb a prevádzkového materiálu (náplne do tlačiarní, kopírovacieho stroja) stanovené na základe priemernej mesačnej výšky týchto nákladov vo väzbe na rozsah aktivít projektu.
8.2. poštovné a spojovacie poplatky	Náklady na poštovné a telekomunikačné poplatky (telefón, internet) priemerná mesačná výška nákladov priamo súvisiacich s realizáciou projektu x počet mesiacov trvania projektu
8.3. Voda, plyn, elektrická energia, poistenie, údržba, upratovanie, oprava výpočtovej techniky	Náklady na energie, upratovanie – stanovené ako pomerná časť celkových nákladov na základe – priemernej vyťaženosti interných pracovníkov. Náklady na údržbu výpočtovej techniky – pomerná časť nákladov na servisné služby súvisiacich s technikou priamo využívanou na realizáciu aktivít projektu, ide o služby nakupované externe. Náklady na opravy kancelárskej a počítačovej techniky – pomerná časť nákladov na opravy vo väzbe na rozsah realizovaných aktivít projektu – ide o náklady stanovené odhadom na základe skutočnej výšky nákladov v predchádzajúcich obdobiach. Náklady na poistenie – pomerná časť ročných nákladov vo väzbe na aktivity projektu, 24 mesiacov trvania projektu